

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 9, 1990

Nr. 154

Amerika pasiuntė savo dalinius padėti Saudi Arabijai

Tuo pakilo prezidento prestižas

Washingtonas. — Jungtinės Amerikos valstijos, deklaruodamos, jog Irako karinės pajėgos masiniai užėmė Kuveito valstybę ir sudaro tiesioginį pavojų Saudi Arabijos valstybei, išakė vakar tūkstančiams parašutinininkų, ginklų, tai brigadai ir kovos lėktuvams skristi į šią Vidurio Rytų karalystę, kad apsaugotų ją nuo Irako invazijos.

Saudi Arabijos karalius Fahd, po pasitarimų su JAV Gynybos sekretoriumi D. Cheney, pakvietė Ameriką padėti apsiginti nuo galimos Irako invazijos. JAV prez. G. Bushas trečiadienio rytą pranešė tautai, kad siunčia maždaug 15,000 dalinių iš 82-rosios aviacijos divizijos, 24 mechanizuotus dalinius, 48 kovos lėktuvus, du Awacs radaro žvalgybinius lėktuvus bei kitus jiems papildomai reikalingus pastiprinimus. Pati Saudi Arabija turi 65,700 kariuomenės, 179 lėktuvus, 550 tankų ir 25 laivus.

Jungtinės pajėgos prieš Iraną

Be to, ten jau yra keli karo laivai su pagalbiniais palydovais. Britanija taip pat siunčia savo karius, prancūzai ten jau turi vieną fregatą ir jau siunčia antrą, britų dar dvi regatos jau išplaukė į Persų įlanką. Egipto prez. Mubarakas pasakė, jei jo kariai bus reikalingi, ir jis juos ten pasiųs. Amerikai priitaria Europos valstybės, Jordano karalius pareiškė, kad jis nepripažįsta Kuveito okupacijos ir kad

Iranas turi pasitraukti.

Busho vyriausybė nori, kad ir kitos kai kurios arabų valstybės pritarėtų Amerikos akcijai. Todėl Gynybos sekretorius Cheney iš Saugi Arabijos atsirado Egipte, o iš čia išskrido į Maroką, kad ir tos valstybės prisidėtų su savo daliniais prie Saudi Arabijos apsaugos. Tuo pačiu metu Valstybės sekretorius James Baker atskrido į Turkiją, per kurią vamzdžiais teka alyva į Viduržemio jūros kraštus. Po pasitarimų su Turkijos prezidentu Turgut Ozalu, Bakeris skrenda į Briuselį pasitarimui su NATO valstybėmis.

Prisijungia Kuveitai?

Patikimi šaltiniai iš Bagdado skelbia, jog Irako diktatorius S. Husseinis paskelbė, kad Kuveitai yra prijungiami prie Irano, nes kadaise jiems priklausė.

Prez. Busho įvertinimas žymiai po šių nutarimų padidėjo. Kongreso nariai pritaria prezidento sprendimams, o taip pat ir Amerikos sąjungininkai. Iraką pasmerkė Sovietų Sąjunga ir Kinija.

Pranešama, kad Bagdado viešbutyje yra laikomi 39 amerikiečiai. Neleidžiama išvykti ir kitiems 500, kaip praneša Valstybės departamentas, pabrėždamas, kad Irakas yra atsakingas už jų gyvybes. Irako prez. Husseinis, kalbėdamas savo žmonėms, pasakė, jog Irakas yra nepajudinamas prieš daromą spaudimą iš užsienio ir, tvirtai pasipriešinęs prieš imperialistų ir sionistų kėslus ir apgins visų arabų garbę.

Laiškiniai nuomonių skirtumai

Vilnius. — Lietuvos Parlamentas antradienį baigė savo specialią sesiją, nesutarė dėl pagrindinio politinio klausimo, kas bus delegacija, kuri iškovos laisvę iš Maskvos, rašo „Chicago Tribune“ korespondentas J. Yuenger trečiadienį.

Delegatui jam pasakoję, jog jie neatšimena nuo pat Lietuvos nepriklausomybės deklaracijos atnaujinimo paskelbimo kovo 11 d., kad šiuo klausimu debatai būtų buvę tokie pikti. Sakoma, kad jų nesutikimai rįsai su politine kova tarp Lietuvos ministerės pirmininkės Kazimieros Prunskienės ir Lietuvos prezidento Vytauto

Landsbergio.

Ten rašoma, jog prieš išvykdamas į lietuvių konferenciją Šveicarijoje, Landsbergis įteikė šesiu asmenų sąrašą, kurie turėtų sudaryti delegaciją deryboms su Sovietų Sąjunga. Jis įrašė savo pavardę, bet išleides Prunskienės. Tai esą ir prateisė laika, kad Vilnius negali pradėti pasitarimų. Prunskienės rėmėjai esą nepatenkinti tokiu įvykiu. Bet pati Prunskienė mąnanti, kad tie dalykai bus išginti.

Tai patia proga primena žinią, jog Lietuvos paskelbtas šimto dienų moratoriumas pradės veikti nuo to momento, kai tik prasidės formalios derybos su Maskva. Tuo tarpu vyksta pokalbiai su Rusijos prezidento B. Jelcino atstovais. Pabaltijo ir Rusijos respublikos atmetė Sovietų Sąjungos prezidento M. Gorbačiovo naują pasiūlymą sudaryti „visų uniją“, kurios, tačiau, detalės vis dar neskelbiamos.

Abi Vokietijos jau susitarė

Bona. — Vakarų ir Rytų Vokietijų vyriausybės sutarė, kad rinkimai bus jau sujungtoje Vokietijoje gruodžio 2 d. Tai bus pirmieji laisvi rinkimai, kai Adolfas Hitleris buvo paskelbtas Reicho kancleriu 1933 m. Šiam susitarimui pritarė ir politinės vokiečių partijos. Šiuo metu Vakarų Vokietijoje yra 5 partijos, o Rytų Vokietijoje veikia įvairios grupės nuo spali mėnesio, pavyzdžiui Naujasis Forumas ir Sąjunga 90 bei dar kitos, kurios eina prieš komunistus. Manoma, kad sujungtoji Vokietija vėl išrinks savo kancleriu Helmut Kohl, kuris privėd valstybę prie pergalės.

— Brest miestyje, pasienyje, kaip dabar pranešama, birželio viduryje buvo susitikę užsienio reikalų ministrai — vokiečių Genscher ir sovietų Ševardnadze ir čia 7 valandas kalbėjosi. Šiame miestyje pirmosiomis karo dienomis 1941 metais žuvo Ševardnadzės brolis Akaki ir buvo čia palaidotas. Abu ministrai aplankė jo kapą ir padėjo gėlių.

JAV prezidentas George Bushas skelbia vieną svarbiausių savo prezidentavimo įvykių — karinių dalinių pasiuntimą į Vidurinius Rytus, kad padėtų Saudi Arabijai, jei ją užpuolė Irakas, ir kartu apsaugotų ne tik Saudi, bet ir Amerikos bei kitų pasaulio valstybių interesus.

Illinois universitetas padės Lietuvai medicinos srityje

Chicago. — Antradienio laidoje „Chicago Tribune“ dienraštis praneša, jog praėjusį pirmadienį buvo pasirašytas susitarimas tarp Lietuvos Sveikatos ministerijos ir Illinois universiteto Chicagoje pasirašyti daktarais ir kitais medicinos bei sveikatos srities asmenimis. Susitarimas esąs platesnės apimties, ne tik pasikeitimas žiniomis, kaip sveikatos reikalai turėtų būti tvarkomi.

Dienraštis pastebi, kad, kai Lietuva stengiasi atgauti savo nepriklausomybę iš Sovietų Sąjungos, daktarai ir sveikatos reikalų ekspertai ten įtemptai dirba, kaip pereiti iš sovietinės ir vakarietiško stiliaus medicinos aprūpinimą. Pažymima, kad Lietuvoje yra didelis technologijos trūkumas atlikti tyrimams. Ligos nustatymas ir ta technologija, kuri čia turima, Lietuvoje dar nežinoma. Vakarų medicina — retas dalykas, tad pacientai ten būna ligoninėse dėl tokių ligų, kurias čia galima kontroliuoti tik vaistais.

„Centralizuota sistema“

„Mes turime griežtai centralizuotą sistemą, pasakoję korespondentui dr. Aleksandras Laucevičius, Lietuvos Sveikatos ministerijos reikalų vadovas. „Nėra rezidencinės programos medicinos studentams, mes neturime medicinos technologijų“. Dr. Laucevičius nesako, kad viskas ten taip labai blogai, pavyzdžiui širdies ir neurologijos srityje yra gerai pastatytos, „bet mes negalime išsivaduoti iš socialistinės sistemos be pagalbos“.

Illinois universiteto medicinos skyriaus dekanas bendradarbis Keven Croke mano, kad 5 metų programa padės geriausiai

MIRĖ KUN. F. FABIANSKAS

Pranešama, kad Lietuvoje apie liepos vidurį mirė a.a. kun. Jonas Fabianskas, ilgai buvęs Vilkių klebonu, o dabar gyvenęs Kaune kaip altarištas. Velionis išbuvo daugiau negu dešimt metų Sibire, grįžo su palaužta sveikata, bet galėjo dar ilgai dirbti. Velionis buvo gimęs 1909 m. spalio 16 d. Kunigu išventintas Kaune 1935 m. birželio 15 d.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Meksikos Užsienio reikalų ministerija pranešė, jog Čekoslovakijos prezidentas Václavas Havelis vizituos Meksiką rugpjūčio 24 d. ir su prezidentu Carlos Salinas diskutuos ekonominio bendradarbiavimo klausimais.

— Kinija pranešė, jog daugiau nebeparduos ginklų Irakui. Iki šiol komunistinė Kinija pardavė didelių kiekių visokių ginklų, įskaitant ir trumpųjų distancijų raketas.

— Gynybos sekretorius Dick Cheney savo netikėto vizito metu Saudi Arabijoje, kuris įvyko dėl Kuveito užpuolimo, tarėsi dėl bazių Saudi Arabijos teritorijoje, jei būtų reikalingas panaudoti Amerikos karišką jėgą prieš Iraką. Washingtonas nori ten turėti savo kovos lėktuvus ir bombonešius.

— Saudi Arabijos vadai nenori tikėti, jog jei jie bus Irako užpuolti, tai Amerika juos gins.

— Kubos balerina Dagmara Moradillo, šokdama Ispanijoje, su savo vyru pasiprašė politinio pabėgėlio teisių. Jos vyras yra apšvietėjas, drauge keliaujas su Kubos baleto trupe. Jie norėtų apsigyventi Amerikoje, nes Miami mieste turi savo giminių.

— Kolumbijoje ekonomistas Cezar Gaviria antradienį buvo prisaikdintas naujuoju krašto prezidentu. Savo kalboje naujasis prezidentas pareiškė visą kovą su narkotikais.

— Zambijos prezidentas Kenneth Kaunda nominavo Anglijos princę Nobelio Taikos premijai, nes ji daug padėjanti nelaimingiesiems vaikams pasaulyje.

— Washingtono Pentagono atstovas pranešė, jog Amerika pasirodė išgąbinti ten esančius cheminius ginklus iš Vakarų Vokietijos ir Pacifiko salų sunaikinimui.

— Graikijos Parlamentas Atėnuose ratifikavo naują apsigynimo sutartį su Amerika, kuri leidžia turėti dvi pagrindines karo bazes Kretos saloje dar aštuonerius metus. Amerika už tai duos Graikijai vieno bilijono dolerių vertės įvairių karo reikalingų paslaugų.

— Maniloje Filipinų žvalgyba išėjo vyriausybę, kad vėl yra ruošiamas perversmas prieš Corazono Aquinos vyriausybę. Perversmas esą vėl planuoja kairieji sukilėliai.

— Ukrainiečių organizacijų sudaryta viena delegacija dalyvavo Kopenhagoje, kai ten vyko Helsinkio akto konferencija. Jai vadovavo Christina Isajev, kuri yra žymi žmogaus teisių kovotoja ukrainiečių tarpe.

— Irako prez. Saddam Hussein, kalbėdamas apie pasaulio valstybių daromą jam spaudimą, pasakė, kad „irakiečiai geriau mirs, negu negarbingai pasitrauks iš Kuveito“.

— Ukrainos Respublikos Aukščiausioji taryba du kartus negalėjo išrinkti savo ministerio pirmininko, kol pagaliau vėl išrinko prezidento Ivaškos nominuotą tą patį buvusį tose pareigose Vitalij Masolą, kuris tik iš trečio balsavimo surinko 50 procentų plus vieną balsą, reikalingą tai pozicijai.

— Ukrainiečių fondas naujiems 1990-91 akademiniams metams paskyrė 232 mokslo stipendijas 114,400 dol. sumoje.

Pakistano prezidentas pašalino vyriausybę

Atleido Parlamentą

Islamabadas. — Pakistano žinių agentūra pranešė užsieniui, jog ministerės Benazir Bhutto vyriausybė buvo Pakistano prezidento atleista iš pareigų. Jos vyriausybė buvo apkaltinta korupcija, nepotizmu ir kitais aktais, kurie esą „priešingi konstitucijai ir įstatymui“.

Pakistano prezidentas tuo pat metu laikinai vyriausybei vadovauti Mustafa Ghulam, buvusį pirmininkės partijos nari, kuris perėjo į jos opoziciją. Prez. Khan spaudos konferencijoje pranešė, jog Pakistano parlamentas prarado žmonių pasitikėjimą, todėl bus spalio 24 d. renkamas naujas. Tuo pačiu yra ir provincijų valdžios suspenduojamos, neveikia teisimai ir suspenduotos individualios žmonių teisės. Pakistano konstitucija visa tai leidžia daryti prezidentui jo paties nuožiūra.

Valdė 20 mėnesių

Buvusi ministerė pirmininkė Bhutto, pirmoji moteris valdžiusi islamišką valstybę, pavadino tuos veiksmus „neteisingais ir nekonstituciniais“. Ji pasakė, kad tai buvo padaryta todėl, kad nebūtų leista jai vėl

Pašalintoji Pakistano ministerė pirmininkė Benazir Bhutto, kuriai uždrausta išvykti į užsienį.

„Lietuva buvo teis“

Los Angeles. — „Los Angeles Times“ rašo, jog Andriejus Sacharovo našlė Elena Bonner kritiškai atsiliepė apie JAV politiką Lietuvos atžvilgiu. Kalifornijos universitete Berkley pasakytoje kalboje ji pareiškė: „Lietuva buvo teis, pasirinkdama savo pačios kelią. Keturiadesimt penkerius metus mūsų vyriausybės pozicija buvo, kad Lietuva ir kitos Pabaltijo respublikos buvo Sovietų Sąjungos okupuotos. Keturiadesimt penkerius metus mūsų šalis šventė Pabaltijo respublikų nepriklausomybės šventes. Ir todėl aš paprasčiausiai negaliu suprasti, kodėl JAV vyriausybė, užuot oficialiai pripažinusi Lietuvą kaip nepriklausomą valstybę, apsiriboja beprasmišiais pareiškimais. Gorbačiovo užtikrinimai, kad jis naudos jėgą, ar jos nenaudos, visai nesvarbūs. Jei jūs pripažint, kad Lietuva okupuota, tada, remdamiesi tarptautine teise, jūs turite pripažinti jos „nepriklausomybę“. Ir aš negaliu suprasti Jungtinių Tautų visiškos tylos“.

— Europiečiai sėkmingai iškelė į orbitą prancūzų ir vokiečių televizijos satelitus, naudodami Ariane raketą.

laimėti rinkimų, nes ji turi žmonių pasitikėjimą. Bhutto perėmė vadovauti Pakistanui prieš 20 mėnesių. Ji daug padarė, kad kraštas žengtų demokratijos pusėn. Ji kaltinama, kad jos vyriausybės nariai užsiimdavo korupcija, net jos šeimos asmenys buvę į tai įsivėlę. Prezidentas taip pat paskelbė kraštą „pavojaus stovi“, nes kraštui grasinančios išorinės jėgos ir sudarančios pavojų saugumui. Diplomatu manymu, prezidentas to nebūtų galėjęs padaryti, jei nebūtų turėjęs galingųjų generolų pritarimo.

Nepataikavo musulmonams

Prieš tai kariškiai valdė Pakistaną 25 metus. Paskelbus prezidentui dekretą, sostinės gatvėse pradėjo patalpuoti kariuomenės dalinius. Buvo apsuptyti vyriausybės įstaigos, kariniai taip pat apsupo ir buvusios ministerės Bhutto namus, net žvalgybos bei informacijos patalpas. Ji mananti, kad ji nebuvo prezidento išduota, bet veikiančios kitos jėgos ir Parlamento pirmininkas Tariq Rahim pasakė žurnalistams, jog „tai yra konspiracija prieš visus demokratiškai išrinktus žmones“. Bet yra ir kitaip galvojančių — jauna Pakistan ministerė pirmininkė neturėjusi patirties kaip vadovauti kraštui, nedariusi kompromisų ir neklusiusi patarimų iš musulmonų grupių.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pareiškimas

Lietuvos Respublikos Parlamentas, vyriausybė ir visuomenė pritaria SNO Saugumo tarybos nutarimui, kuriuo smerkiama š. m. rugpjūčio 2 d. Irako kariuomenės agresija prieš kaimyninę Kuveito valstybę.

Lietuvai, prieš pusę amžiaus galingesnio kaimyno klasingai okupuotai ir aneksuotai, gerai pažįstami tvirtinimai, kad pati liaudies pagėdavusi svietimos kariuomenės intervencijos.

Lietuva, atkurdama savo nepriklausomybę, protestuoja prieš Irako siekimą karo mašinos pagalba sukurti Kuveite sau palankią marionetinę vyriausybę. Mes tikime, kad ir pačios mažiausios pasaulio valstybės laisvės siekimas — šventa jos teisė, o karinė agresija turi būti pasmerkta kaip prieštaraujanti žmogiskumui ir valstybių tarpusavio sugyvenimo normoms.

B. Kuzmickas

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Vilnius, 1990 m. rugpjūčio 7 d.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 9 d.: Rolandas, Romanas, Malvina, Gražutis, Mintartas, Tarvilė.
Rugpjūčio 10 d.: Laurynas, Asterija, Laima, Norimantas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:51, leidžiasi 8:00. Temperatūra dieną 84 l., naktį 60 l.

DAKTARAS JULIUS JURGĖLA

Moksleivis, skautas, partizanas, kareivis

(Pabaiga)

Klaipėdos krašto vadavimas

Vilniaus okupantų nesučiupėtas kaip šaulys-partizanas, Julius 1921 m. gegužės 20 d. įstojo į Kauno šaulių būrį. Lankydams gimnaziją, veikė skautų ir šaulių eilėse. Gyveno moksleivių vilniečių bendrabutyje. 1922 m. vasaros pabaigoje bendrabučio globėja L. Bortkevičienė (Lietuvos žinių red., įžymi valstiečių liaudininkų veikėja) pareiškė Julijui ir Kostui: „Su skautais dirbate, tegu skautai jus ir išlaiko“ ir išmetė iš bendrabučio. Simas Sužiedėlis ir dar keli skautai, nenorėdami būti į gatvę išmesti, išstojo iš skautų or-jos. Kostas ir Julius ketatį savaitę nakvodavo ant plikų suolų Vytauto parke. Man atkeltam į vyr. štabą, komendantūra sekvestravo mažą kambarėlį Liaudies namuose. Mano broliui miegodavo ant plikų grindų. Pamainom su manim miegoti lovoje jie atsisakė. Kiek vėliau Kostas gavo tarnybą Užsienio reikalų

PETRAS JURGĖLA

ministerijoje, Julius – Lietuvos banke. Susirado ir kambarius.

Klaipėdos krašto lietuviai šaukėsi Lietuvos pagalbos išvaduoti iš svetimųjų okupacijos. Keli mūsų kariuomenės daliniai ir daugiausia šauliai sudarė tris rinktines. Julius buvo paskirtas į III rinktinę. Vyriausias Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas 1923 m. sausio 9 d. (Juliaus 17-ji gimtadienis) paskelbė, jog lietuviai krašto valdymą perima į savo rankas. Sausio 10 d. (per 24 valandas) visas kraštas be kraujo praliejimo buvo sukilėlių užimtas. Tik apsuptas Klaipėdos miestas šūviais atsakė. Sukilėlių štabas pareikalavo, kad prancūzų kariuomenė atsitrauktų į kareivines ir įsakytų policijai nesikišti. Po nesėkmingų derybų sausio 15 d. sukilėliai puolė ir po 6 valandų kautynių paėmė prefektūrą. Nuo tos dienos čia pradėjo šeiminkauti lietuviai. Klaipėdos miestas pirmas įėjo III rinktinės kairio sparno

būrys, kurio žvalgus sutiko prancūzų kulkosvaidžių ugnis. Žvalgų būrelis – Julius Jurgelevičius, L. Perednia, S. Prantkelevičius ir kt. Nepaisydami kulkosvaidžių ugnies, jie per greitai ėjo pirmyn, nes jų būrys buvo atsilikęs. Puolant miesto gatvėmis, Liudas Jablonskis, Julius Jčius ir S. Prantkelevičius buvo kulkosvaidininko padėjėjai. Kulkosvaidininkui žuvus, visi 3 turėjo su kulkosvaidžiu ir šovinių dėže per smarkią kulkosvaidžių ugnį pasitraukti į kitas gatves. Šie skautai šauliai buvo sumanūs ir narsūs kovotojai. Jie dalyvavo ir kituose veiksmuose.

1923 m. vasario 19 d. Klaipėdos krašto lietuvių atstovai nusprendė savo kraštą sujungti su Lietuvos valstybe. Visi sukilimo dalyviai buvo apdovanoti Klaipėdos krašto savanorių medaliais ir grįžo namo.

Veikla Amerikoje

1924 m. vasarą tėvai su nepilnamečiais Kostu ir Julium gavo bendrą Amerikos pasą ir sugrįžo į Elizabeth, N.J. Abu broliai turėjo dirbti metalo dirbtuvėse, kad užsidirbtų mokslui, ir lankė kolegijas. Julius 3 metus lankė medicinai ruošiančią kolegiją. Columbia universiteto medicinos profesoriai, po asmeninių pokalbių su 400 kandidatų, priėmė tik 100. Julius buvo vienas iš laimingųjų. Jis toliau dirbo dirbtuvėje, mokėsi ir 1926 m. įsteigė lietuvių studentų klubą, kurio sekretorium buvo 1926-1928.

1926-1928 metais jis rašė feljetonus Lietuvos spaudoje. Lietuvos valdžios oficine „Lietuvoje“ 1927 m. nr. 142 ir 143 jis pirmas (ir, berods, vienintelis) aprašė boksininko Juozo Žukausko-Sarkio gyvenimą, bokso rungtynes ir iškėlė jo nuopelnus Lietuvai. Sarkio pasididžiavimas esant lietuviu paskatindavo daug kitų Amerikos sportininkų bei žymnių viešai pasisakyti apie savo lietuvišką kilmę. Julius savo rašinį pabrėžė, jog Amerikoje niekas neabejoja, kad Sarkis taps pasaulio bokso čempionu. Tas ir įvyko 1933 m.

Julius buvo Kosto 1927 m. įsteigto Lietuvos kariuomenės rėmėjų komiteto narys. Komitetas rengė vakarones, koncertus, paskaitas nupirkti ir išteikti pasižymėjusiems Lietuvos kariuomenės vadams (K. Laigai, V. Grigaliūnui-Glovackiui, P. Plechavičiui) kardus su tautiniais motyvais. Dėl laiko ir lėšų stokos įgyta vienas aukso kardas, kurį 1927 m. liepos 3 d. Lietuvos Vyčių or-jos vadovybė įteikė Lietuvos kariuomenei. Kardas buvo padėtas Karo Muziejuje.

Grįžę Amerikon, Kostas ir Julius pataisė savo pavardę į Jurgėla.

1932 m. Julius baigė Columbia un-tą ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Dirbdamas internu ligoninėje apie 50 mylių nuo New Yorko, dvejus metus važinėjo į un-tą, kur specializavosi moterų ir kaulų gydyme. Nuo 1935 m. vertėsi privačia praktika.

Ligoninės vyr. slaugė nelietuvė, išvelgus dr. Juliaus kuklumą su moterimis ir puikiai ateiti, išteikė jo. Įsipiršo jam. Prieš vedybas ji reikalavo, kad jis „sutrumpintų“ ar tikriausiai pakeistų savo pavardę į Gale. Taip ir įvyko. Vėliau jis dažnai pasirašydavo Jurgėla-Gale.

Karo aviacijoje

II pasl. karui prasidėjus, 1942 m. birželio 24 d. dr. Julius

Dr. Julius Jurgėla-Gale – aviacijos uniformoje.

įstojo į JAV karo aviaciją. Baigęs 4 savaitių kursų aviacijos chirurgams ir skraidymo (piloto) 1 savaitės kursą, buvo paskirtas į generolo Doolittle vadovaujamą 12-ąją oro pajėgą (air force), kuri iš Amerikos pirma į Afriką. Julius kūrė dirbo karių ligoninėje Casablankoje. Šios ligoninės v. k. žuvus, Julius laikinai ėjo šios ligoninės viršininko pareigas. 1943 m. kovo mėn. jis buvo pasiųstas į Moroką, Tunisą ir Siciliją. Kai 1943 m. pabaigoje gen. Doolittle buvo paskirtas vadovauti 15-ajai oro pajėgai Italijoje, jis ir Julij atkėlė į šią pajėgą.

1944 m. birželio 4 d. JAV kariuomenė išvadavus Romą, Julius pirmą kartą nuo karo pradžios gavo šiltą valgi. Romoje J. aplankė pažįstamus buv. Lietuvos Skautams remti d-jos c. valdybos sekretorių ministerį Stasį Lozoraitį ir vyskupą Petrą Būčį, kurie mieliai pavaišino nepaprastą svečią. Jiems buvo itin miela ir idomu su juo pasikalbėti apie bendrą karinę padėtį ir ateities galimybes. Vyskupas Būčys prisiminė pokalbį su Julium, kai, būdamas Lietuvos un-to vicerektorius ir profesorius, priėmė jį ir medicinos fakultetą. Patyręs, jog J. įkūrė Lietuvos jūros skautus, klausinėjo apie jų veiklą ir siekius. Šiuo atveju J. pranešė, jog gana daug jūros skautų įstojo į Lietuvos laivyną, 5 tapo prekybinio laivyno kapitonais ir 4 karo laivyno karininkais.

Apdovanotas keliais JAV karo medaliais, kapitonas Julius 1945 m. gruodžio mėn. buvo paleistas iš karo tarnybos, kurioje išbuvo 42 mėnesius.

Tolimesnė veikla

Julius Jurgėla pranešė, kad „Pasaulio lietuvių“ ir buvo „Skautų Aido“ garbės pranešėjas. Dažnai nuvykdavau pas jį. Patikrinęs mano sveikatą, jis versdavo abiejų žurnalų lapus ir džiūgavo, kad svetimuose kraštuose yra lietuvių skautų-čių ir net jūros skautų-čių, lietuviai vilki tautiniais rūbais, ruošia demonstracijas su tautinėmis vėliavomis. Net sportininkai veikia.

Jis būdavo kviečiamas atvykti į jubilieines liet. jūros skautų stovyklas ir labai trokšdavo ten nuvykti. Bet žmona tada pranešdavo, jog ji nesveikuoja arba kitokias kliūtis sudarydavo. Dėl to jis pasiūsdavo sveikinimus. Jūros skautininkų Grandis pasveikindavo jį įvairiomis progomis. LJS 60 m. sukakties proga 1982 m. L. Knopfmilleris man ir Julijui atsiuntė meniškų savo kūrinių iš jūros kriauklių su

LJS ženkluku, apvyniotu virvele. Julius gavo ir sidabrinį LJS medalį. Jis visa tai brangino. Kartą, aplankęs savo sūnų kapitoną Amerikos ambasadoje Tailande, buvo nuskrūdes į Australiją ir viešėjo pas skautininkus dr. A. Mauragį ir Barkų. Jie apgailestavo, kad negavo žinios apie atvykimą (ta žinia gauta po J. išvykimo), būtų suaukę liet. skautus-es ir jūros skautus nepaprastam sveičiui pagerbti.

Julijus vykdavo pas savo ligonius, kartais ir po vidurnaktį. Kartą ligonis šaukėsi jo pagalbos naktį, kai keliai buvo slidūs. Nuolaidžioje vietoje atidarydamas automobilio duris, jis paslydo, ir automobilis pervaziavo per jo koją. Pasėdėjo, paėmė vaistų skausmui nuraminti ir nuvažiavo pas ligonį. Beturčių šeimas gydydavo nemokamai. Už tokią labdarą gavo net kelis popiežiaus palaiminimo liudijimus.

Julius buvo Lietuvių Filatelistų d-jos narys ir turėjo, berods, pilną Lietuvos pašto ženklų rinkinį. Priklausė N.Y. šaulių S. Kudirkos kuopai. 1983 m. šios kuopos surengtame Klaipėdos krašto atvadavimo minėjime pakviestas kalbėjo apie savo patyrimus tame žygyje.

1980-1986 m. Julius turėjo net 4 vidurių operacijas ir ilgai išbuvo ligoninėje. Ten būdamas, gavo pakvietimą atvykti į jubilieinę jūros skautų stovyklą. Nusilepęs padiktavo slaugėi sveikinimą ir prašė jį pasiųsti. Dėl to sveikinimo anglų kalba teko girdėti nepelnytų priekaištų ir paskalų, kad jis yra atsisakyęs nuo lietuvių ir susidėjęs su lenkais, prieš kuriuos jis net su ginklu kovoją!

Julius net į Ameriką atsiėmė savo vilniškės sk. skilties knygelę, kurią išsaugojo įvairiose aplinkybėse, eidamas per lenkų forntą ir neturėdamas Kaune nei lagamino, nei kambario. Pakviestas dail. P. Puzinas viešėjo savaite pas Julij ir nutapė jo žmonos atvaizdą. Julius buvo apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės medaliu, Klaipėdos savanorio medaliu, skautų Lelijos g. ženklų ir keliais JAV karo medaliais.

Po antro širdies priepuolio Julius staiga mirė 1986 m. liepos 4 d.

Sėrmeninė buvo pilna žmonių. Savo narį velionį pagerbė po 12 vyrų iš American Legion, Veterans of Foreign Wars su šautuvais ir Kolumbo Vyčiai su kardais. Visi uniformuoti. Buvo atvykę LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis (Lietuvos (Nukelta į 4 psl.)

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėstį, atlymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

Parodydamas tik truputį melo žmonėms, tu sau pačiam sukursi saulėtą dieną.

H.E. Kraus

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

Sekmadienį, rugpjūtio 12 d., į Detroitą atvyksta Clevelando Čiurlionio ansamblis. Rugsėjo mėn. čiurlioniečiai koncertuos Lietuvoje, kur prieš 50 m. pradėjo savo veiklą. Čiurlionis savo koncertais linksmo tautiečius įvairiose pasaulio šalyse. Detroito visuomenė yra kviečiama į Dievo Apvaizdos Kultūros centrą išgirsti naują ansamblio repertuarą, kurį paruošė iš Lietuvos atvykęs muzikas Gediminas Purlys. Koncerto pradžia 12:30 val. p.p. Prieš koncertą veiks virtuvė. Detroito koncertą rengia komitetas, sudarytas iš parapijų ir organizacijų atstovų.

DALYVAUKIME STUDIJŲ SAVAITĖJE

Detroitiečiai yra kviečiami dalyvauti „Lietuviškųjų studijų savaitėje“, rugpjūtio 12-19 dienomis vyksiančioje Dainavos stovykloje. Kalbėtojais pakvies Povylius Zumbakis, Vytautas Vardys, Viktoras Makoveckas, Viktoras Nakas, Edas Klimas, Ingrida Bublinskė, Augustinas Idzėlis ir kiti. Literatūros ir poezijos vakare, rugpjūtio 16 dieną, dalyvaus Julija Švabaitė ir Julius Keleras. Šeštadienį, rugpjūtio 17 d., koncertą atliks mergaičių dainos būrelis iš Kanados, vadovaujamas Nijolės Benotienės. Informacijai skambinti Dainavos stovyklos telefoną (313) 428-8919. Studijų savaitę rengia Lietuvių Fronto bituliai.

PAGERBĖ SUKAKTUVININKUS

Emma ir Alfonsas Rye-Ruginiai šventė savo 50-tą vedybinio gyvenimo jubiliejų. Rugpjūtio 4 dieną dukros Diana, Beverly ir Judy suruošė pokylį, pagerbimui savo tėvelių jų auksinio jubiliejaus proga. Ruginių šeima aktyviai reiškiasi Detroito lietuvių gyvenime.

LAIMĖJO DETROITO GOLFININKAI

Detroito lietuvių golfininkai tarp miestiniame golfo turnyre nugalėjo Clevelando lietuvių golfininkus. Rugpjūtio 4 dieną, Elmira, Ohio, vykusiam turnyre detroitiečiai laimėjo dešimties smūgių skirtumu. Dalyvavo 20 golfininkų.

AGRONOMĄ BAUBLI PRISIMENANT

A. a. agronomo Jurgio Baublio 10-tos mirties metinės bus paminėtos „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlės rugpjūtio 10 dienos laidoje. Velionis buvo žymus Detroito visuomenininkas ir jūrų skautų vieneto vadovas. Wayne State Universiteto Lietuvių kambarys, Lietuvių namai, „Pilėnų“ stovyklos papuošimai primena ateinančioms kartoms jo sugebėjimus ir kūrybą. Rugsėjo 15 dieną sukanka 80 metų nuo jo gimimo. 10 metų mirties sukaktį prisimena žmona Elenutė Baublienė, dukra Rūtelė su vyru ir visi artimieji.

A. A. A. KAIRAITIENĖ

Rugpjūtio 7 dieną Woodlawn kapinėse, po religinių apeigų Šv. Pauliaus liuteronų bažnyčioje, buvo palaidota a.a. Agutė Kairaitienė, sulaukusi 99 m. amžiaus. Mirė St. Mary's ligoninėje, Livonia, Michigan. Velionė buvo gimusi 1890 m. lapkričio 24 d. Duobiškių kaime, Šakių apskrityje. 1913 metais atvyko į Ameriką. Po ketverių metų grįžusi į Lietuvą ištekojo už Alberto Kairaičio ir 1951 metais atvyko į Detroitą. Paliko dukras: Martą Meyerienę, Anną Krauzą, Metą Witkus ir Elą Caomor, sūnų Henriką, 4 anūkus, 9 proanūkus ir viena pro-proanūką. Laidotuves tvarkė ir atsišveikinimą pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė.

lm

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIA
(Aukštai nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-4551

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
4449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 469-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų
ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2892
Valandos pagal susitarimą

Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalai esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 852-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. (1-312) 585-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALIŠTĖ

MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4611

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. SURENDER KUMAR, M.D.

PETER STECY, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 594-5527

DR. ALGAS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA

6132 S. Kedzie, Chicago, IL.
Tel. (1-312) 925-2670

1165 Dundas Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, priima akinius

2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vison Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas

Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL

Tel. (708) 637-0005
Skambinti galima 24 val.

T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija

2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAČIŲ LIGOS

2636 W. 71st St., Chicago, IL.
Tel. (1-312) 436-0100

11800 Southwest Highway
Palos Heights, IL 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIA

2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą

Kabineto tel. (1-312) 776-2860.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas

Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą

Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563

Tel. 1-708-827-0080
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3168;
Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

PERESTROIKOS NEUŽTEKS

Tokią išvadą padarė amerikietis verslo profesorius Peter Capelli, dėstęs Pennsylvanijos un-to Wharton School, šią vasarą lankęsis Sov. Sąjungoje.

Didžiausias jo susidarytas įspūdis buvo tai, kad norint pakeisti sovietinę ekonomiką, neužteks tik panaikinti ekonominio planavimo centrų Maskvoje, teks dar ir sukurti laisvą rinką apsaugančias institucijas, kaip pvz. privacios nuosavybės apsaugą, įmonių vadovų išmokyti menedžmento dėsnių ir pan. Nors mums, čia gyvenantiems, tai savaime aiškus dalykas, Sovietų Sąjungos verslininkams (kur viskas buvo tvarkoma ir planuojama iš centro, baudžiant inovatorius) reikės mokytis vadinamo menedžmento — kaip tvarkytis su laisvos rinkos nuolatiniiais paklausos ir pasiūlos pasikeitimais.

Capelli primena, kad ir amerikiečiai turime patirti, kas atsitinka, kai yra nuimami ekonominiai varžtai (deregulation). Pasižiūrėkime, kas atsitiko, kai imonės, kurios buvo stipriai valdžios reguliuojamos, staiga buvo paleistos laisvai operuoti. Pavyzdžiui, jis rašo, kada oro linijos buvo valdžios griežtai reguliuojamos, jų vadovai buvo labai gabūs derybose su valdžios biurokratais ir moko tvarkytis su visokiais reikalavimais, taisyklėmis, bet jie visai nemokėjo operuoti nereguliuojamoje laisvoje rinkoje. Tad kai šios imonės tapo nebe reguliuojamos, daugelyje jų teko pakeisti jų aukščiausią menedžmento personalą kitais asmenimis, kurie sugebėtų planuoti ir veikti nereguliuojamoje rinkoje, kurie mokėtų nustatinti kainas, apskaičiuoti būsimą paklausą. Amerikoje tą pasikeitimą pergyveno tik viena, kita sritis. Bet, rašo Pelli, galima įsivaizduoti, kas atsitinka kai visa krašto ekonomija staiga turi pereiti iš reguliuojamos į nereguliuojamą. Sovietų Sąjungoje menedžeriai neturi jokio patyrimo marketing dalykuose, nors yra gabūs biurokratai. Tad keičiant sistemą nėra paruoštų žmonių juos pakeisti.

O rusų-sovietinė ekonomija visuomet buvo centriniai planuojama, išskyrus trumpą laikotarpį 1920 dešimtmety. Vadinamasis Gosplan — valstybinis planavimas nustatė kas bus gaminama ir kokių kiekių; nustatė ir kiek kokių medžiagų reikės gamybai ir diktavo gaminių kainas, atsižvelgdamas ne į paklausą, o į politinius interesus. Visi šie centre padaryti sprendimai per ministerijas buvo perduodami „menedžeriams“, kurie duotus įsakymus tik pildė. Gosplano nevykdimas — baudžiamas nusikaltimas. Menedžeriai, kurie rado taupesnius, efektyvesnius būdus atlikti užsakymą, rado, kad jiems teikiama medžiaga žaliavos sumažėjo sekančiame plane. Tad tie, kurie norėjo gauti kuo daugiau žaliavų, stengėsi kuo neproduktyviau operuoti, nes įmonių „atlyginimas“ priklausė ne nuo gamybos kiekio, o nuo žaliavų poreikio.

Tokioje sistemoje, rašo Peter Capelli, sugebėjimai vykdyti normalias verslo operacijas, kaip paklausos-pasiūlos apskaičiavimas, ar mokestis paveikti paklausą — vadinamasis marketing, planavimas bei resursų tvarkymas ir priežiūra ne tik nėra vystomi, bet netgi yra slopinami.

Pavyzdžiui, rašo šis verslo mokslininkas, turėjome susi-

tikimą su grupe, norinčių verstis pardavinėjimu kasečių ukrainiečių kalba specialiai paruoštų amerikiečiams verslininkams, norintiems prekiauti Ukrainoje. Jiems teko tačiau priminti, rašo Capelli, kad praktiškai, ir Ukrainoje „business is done in Russian“ — prekyba vyksta rusų kalba. (Be abejo, Capelli norėjo pasakyti, jog šių ukrainiečių siūloma prekė neatitiko rinkos reikalavimo, bet skaitant tą pastabą „lietuviškomis akimis“, man regis, jog šiuo atveju ukrainiečiai ruošė prekybą laisvoje Ukrainoje, o Capelli, tik temate okupanto dominuojamą dabartį. Gi marketingas ne tik atsako į dabartinę paklausą, bet numato ją ateityje, o kartais net stengiasi ją sukurti — reklaminėmis kampanijomis. Galbūt ukrainiečiams tereikėjo daugiau patirties pastarojoje srityje.)

Kaip ten bebūtų, Capelli nurodo ir kitų problemų. Jų grupę taip pat susitiko su kai kurių fabriku vadovais, kuriems dabar jau leidžiama dalį savo gamybos į privačią rinką paleisti. Nors jų imonė turėjo užsakyti net ateinančioms trims metams, kapitalo stygius neleido jiems padidinti savo gamybos, kad galėtų greičiau išpildyti šiuos užsakymus. Vadovams nebuvo į galvą atėję, kad gali pakelti savo gaminių kainas ir tuo sukelti reikiamą kapitalą.

Tačiau, anot Peter Capelli, svarbiausias trūkumas Sovietų Sąjungai stengiantis pereiti į rinkos ekonomiką yra ne verslo mokslų trūkumas, o pagrindinis požiūris — galvosena, nuomonis, kurios yra reikalingos laisvos rinkos ekonomijos veikimui. Pavyzdžiui, reikalinga turėti požiūrį, kad rizika gali būti pelninga. Toji mintis yra svetima visuomenėje, kur nauda, atpildas tegalėjo ateiti per kantrų laukimą — ar tai uodegoje, ar tai kol tavo viršūninkas numirs ar išeis į pensiją. Kita sovietams svetima sąvoka ta, kad uždarbio dydis turėtų priklausyti nuo asmens ino bendrovi. Kai kurie menedžeriai, su kuriais Capelli kalbėjo, prileido, jog gali būti naudinga upyngiai atlyginti asmeninį ino, bet niekas nemanė, kad nuo to turėtų ar galėtų priklausyti algos dydis.

Pati asmeninės iniciatyvos sąvoka yra svetima sovietinei sistemai, rašo Capelli. Tai matoma ir iš visuomenės pikto nusistatymo prieš privačius verslininkus ar tai ūkiuose ar restoranuose, užkandinėse. Ta nuotaika buvo išauginta sistemoje, kur vienintelė privati iniciatyva buvo juodojoje rinkoje — nelegalioje veikloje. Tad nėra ko stebėtis, kad didžiausius gabumus privacioje prekyboje turi tie asmenys, kurie niekad nebuvo paklūsę „įsakymų ekonomijai“, kurie veikė už legalios ekonomijos ribų ir dėl to buvo laikomi kriminalais. Tad, rašo Peter Capelli, didžiausia kliūtis sovietų ekonomijos persitvarkymui yra šie nusistatymai, galvosenos, nuotaikos.

Kadangi Lietuva turėjo 20 metų laisvos rinkos, joje, atrodo, yra palankesnės nuotaikos, kitas požiūris į laisvą rinką. Tačiau laisva, visiškai nereguliuojama rinką, neturinti privačių nuosavybės apsaugojančių institucijų, gali išvirsti į anarchiją — piratų karalystę. Kelias į laisvą tad nėra tiesus, o vingiuotas, pilnas aklaviečių, sudėtingas. Bet, kartą pradėjus juo eiti, reikia tik iš klaidų pasimokyti, kaip ateityje jų išvengti.

a. g.

BALSAI TYRUOSE — LAUKIA ATGARSIO

LIUDA AVIZONIENĖ

Beveik kiekviename „Draugo“ numeryje yra bent vienas straipsnis, girias, peikias ar bendrai besisielojas Lietuvos laisvinimo reikalui. Ta tema paskutiniuose numeriuose rašė vedamuosius straipsnius, pasikalbėjimą su kun. Pugevičium labai įdomiai aprašė J. Aukštaitis, vieningumo stoka ir pavienišką veiklą vaizdžiai aprašė A. Balasaitienė. Visi straipsniai verti dėmesio, visi įdomūs ir visi kaip balsas tyruose, kurio niekas negirdi.

Kodėl? Todėl, kad mes lietuviai kažkodėl nemokam ar nenorim susivienyti ir sutelkti jėgas siekdamie paties tikslo. Anot kongreso narių — ne vienas lietuvis užbėga į jį įstai gąs vieną, gal net du kartus, nusifotografuoja, paprašo pagalbos Lietuvai ir prapuo. Pasitaiko, kad ateina vienas ir po to antras, kuris paaiškina pirmo neklausyti, nes jis per daug neišmano apie reikalus, o tik AS išmanau. Kodėl jauni mas tik dabar iškiša galvas Lietuvos laisvinimo reikalui? Gal todėl, kad anksčiau jis buvo atstumtas, nes jis „neišmanė, nesugebėjo“ ir nerado vietos „aukštosios politikos veiksmų“ sferoje.

Taip pat dabar skambina vieni kitiems, nes nori kaip nors Lietuvai padėti, bet nevisai žino, iš kur pradėti. Kai kurie nebuvo tėvų išmokyti lietuviškai kalbėti, kiti jau sukūrė mišrias šeimas ir jaučiasi nepatinkant lietuviškai visuomenė. Susidaro įspūdis, kad senosios lietuvių organizacijos lyg ir nesidomi naujomis mintimis, nespeja prisitaikyti prie kasdieninės Lietuvos ir Amerikos kintančios situacijos.

Mes taip pat jaučiame tą dykumą, tą bejėgišką jausmą. Būdami Amerikos piliečiais, daugiausia čia baigę mokyklą, nutarėm ieškoti patarimo Amerikos Kongrese. Šiuo laiku prezidentas Bush laikosi savo „active non-action“ strategijos Lietuvos ir Pabaltijų kraštų reikalui. Kongresas, aciu Dieviui, nėra toks pasyvus. Kongreso geras narių dalis nirsta, labai nejaukiai jaučiasi, kad jų vadas prezidentas Bush lyg ir išsižada pagrindinių Amerikos principų plėtoti ir palaikyti laisvę, padėti

laisvės trokštančiams ir plėsti žmogaus teisių įgyvendinimą.

Vis aišku, kad laikas yra trumpas, pozityvus veikimo reikia dabar! Suvedę daugelio Senato ir atstovų rūmų narių į jų stabų patarimus, nusprendę, kad mes visi lietuviai, latviai ir estai turim kartu dirbti, siekdamie laisvės ir nepriklausomybės mūsų tėvų kraštams. Tad pridėdam ir mes savo balsą, bet gal jau nebe tyruose.

Iki šiol lietuviai pavieniui ir per esančias organizacijas atliko P. R. (public relations) darbą. Kurį laiką visoj Amerikoje laikraščiai, žurnalai, TV ir radijas siekdami labai daug žinių ir pastabų apie Lietuvą. Tai yra labai, labai gerai, nes dabar didelis skaičius amerikiečių bent kiek nors žino apie Lietuvą ir jos tragišką situaciją. Atsigavo ir nori veikti, bando prisidėti tie, kurie buvo užmirę esą lietuviai.

Californijos lietuviai stiprina savo veiklą remdami savo Senato ir Atstovų rūmų narius finansiskai. Mes susitarim su mūsų atstovo štabu — „campaign committee“, kada kongresmanas ar senatorius turės popietę praleisti malonioji lietuviško atmosferoje, paruošiam gražius pakvietimus ir susirenkam su pagerbiamu atstovu „Baltic Garden Party“. Mes turim progą sužinoti atstovo nuomonę ir mintis apie mus, o jis klausia klausimus, kalbasi su mumis ir pamato, kad mes ne taip jau neišmanę siauramaniai „ethnics“. Jei lietuviai įstengtų tą padaryti su dauguma mūsų valdžios rinktų atstovų, sudarytumėm tinklą, kuris tikrai galėtų padėti Lietuvai.

Tarp daugelio atstovų vis atsiranda lyg ir nusiskundimas, kad lietuviai laikas nuo laiko pasirodo, paskambina, bet nerado. Valdžios atstovai labai reaguoja į trumpus, bet aiškius laiškučius kokių nors specifinių reikalų. Jei atstovui paskambina ir tada dar parašo laiškučius maždaug 15 balsuotojų, štabas žino, kad reikia rimtai atkreipti atstovo dėmesį. Mes visi turime palaikyti ryšį su mūsų 2 senatoriais ir vienu kongresmanu. Yra labai gerai palaikyti ryšius ir su kitais valdžios žmonių ir štabo nariais, asistentais, nes jie taip pat gali mums padėti Lietuvos reikalui. Turim būti atkaklūs ir po vieno laiško nesustoti, bet susipažinti su atstovų štabo nariais, kuriems mūsų reikalai ir rūpestiai pasidarys savi tų, kad tie, kurie sudaro tų valdininkų dienotvarkę, visada primintų viršūninkams, kad šitandien užmirštų paremti lietuviškus reikalus.

Kviečiame ir prašome visų Amerikoje gyvenančių lietuvių, kurie kalba ar nekalba lietuviškai, priklausau ar nepriklausau kokiai nors organizacijai, taip pat ir organizacijai prisidėti prie mūsų ir vienu balsu, sujungus jėgas ir talentus siekti Lietuvai geresnės ateities. Užmirškime save, užmirškime „photo opportunities“, užmirškime „aš“, bet susiėmę rankomis teškime „Baltijos kelią“. Lietuva vėl mums parodė, kad ji didvyrių žemė, nusipelnym būti jos vaikais.

DĖL IŠEIVIJOS LIKIMO

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Dar prieš didžiuosius Lietuvos įvykius pradėjome sielotis, kad mokinių skaičius liuanistinėse mokyklose ir periodinės spaudos tiražas mažėja, jaunos šeimos tolsta nuo visuomenės kamieno ir nebesidomi lietuviškais reikalais. „Perestroikos“ išdavoje mus užliejusi Lietuvos menininkų banga su patriotiška daina ir muzika gaivino išėjimo jausmus, o didžiosios spaudos ir televizijos dėmesys ilgu dešimtmečius ignoruoti lietuviai paveikė jaunesnę kartą ir tuos, kurie tiek asimiliavosi, jog Lietuvai ir jos tragedijai buvo abejingi. Atgimimas prasidėjo abipus Atlanto.

Prie išėjimo atgimimo daug prisidėjo jaunimo išvykos į Lietuvą tiek pavieniui, tiek su dainos ir šokių grupėmis — visi grįžta „atlietuvejė“. Mūsų profesoriai planuoja savo mokslo žiniomis dalintis su Lietuvos jaunimu, o studentai ketina bent metams vykti į Lietuvą. Tuo tarpu išėjimo pradeda retėti dar nepriklausomoje Lietuvoje brendusių talentų gretos. Miršta muzikai, poetai, žurnalistai ir nėra jiems pakaito. Nėra palankių kūrybai sąlygų svetimoje aplinkoje, nes ji veikia į galvą ir jausmus ir neigiamai įtakoja kūrybinį procesą. Jaunesnieji išėjimo kūrėjai sunkiai reiškia savo jausmus ir mintis lietuvių kalba, o nedidelis jaunų žurnalistų priauglis yra reikalingas kalbos taisytoju, nes liuanistinės mokyklos nepajėgė išauginti laisvai rašančių literatų, jei neskaityti keletos džiuginančių išimčių.

Paskutiniuoju metu su tinkame daug lankytojų iš Lietuvos. Jie gerisi šio krašto gyvenimu, stebisi piliečių laisvėmis. Iš pokalbių su jais susidaro įspūdis, kad profesionalai, nežiūrint žemo pragyvenimo standarto ir menkų atlyginimų, yra laimingi, galedami dirbti savo profesijoje: muzikai yra muzikai, inžinieriai yra inžinieriai. Gal todėl jie nesugrindavo laisvojo pasaulio gyvenimu, nes jiems aišku, kad čia nebus galimybių išlaikyti tokį pat satusą, kokią turi Lietuvoje. Bet mums reikia papildyti žurnalistų, poetų ir muzikų eiles. Prieš keturis dešimtmečius į šį kraštą iš pabėgėlių stovyklų atvyko visų profesijų asmenys, kurių tik maža dalis mokejo anglų kalbą, todėl negalėjo verstis savo profesijoje. Jie džiaugėsi, gavę darbus fabrikuose ir imonėse, kad galėtų užsidirbti pragyvenimui, bet savo laisvalaikį atidavė išėjimo visuomeniniam ir kultūriniam gyvenimui. Jų tarpe buvo daug kūrybingų intelektualų, todėl klestėjo spauda, dainos ir šokių vienetai, teatrai. Karo audrų ir stovyklinio gyvenimo užgrūdinta, išėjimo buvo idealistiskai nusiteikusi. Buvo išleista net 37 tomų enciklopedija, įsteigtos premijos, suorganizuotas liuanistinių mokyklų tinklas. Bet kas bus toliau?

Geras gyvenimas silpnina idealizmą ir kovos už būvį nereikalingumas mažina atsparumą. Sumažėjo grožinės literatūros knygų, o straipsnių rinkiniai ar monografijos nepatenkina skaitytojo, ieškančio atvangos poilsio valandose. Mažėja gerai kalbą mokančių kūrybingų asmenų. Dainos ir šokių vienetai praranda vadovus. Žodžiu, kultūriname ir kūrybiname gyvenime atsiveria spragos.

Ką daryti? Mums yra reikalingi lietuvių muzikos ir kalbos žinovai, kokių išėjimo negalėjo išauginti. Jų yra apščiiai Lietuvoje, bet ar mes galime juos parsikviesti? Ar galime jiems

garantuoti normalų pragyvenimo standartą pagal jų sugebėjimus? Esame pratę kūrybinio darbo materialiniai nevertinti, reikalaujant dirbti „pasiaukojimo“ motyvu. Tai buvo imanoma tik išnaudojant vyresnę politinių pabėgėlių kartą, bet tokią galvoseną reikia keisti ir kūrybinį darbą vertinti ne mažiau už torto iškepimą.

Vienintelė išėjimo išėjimo išsiversti savo priauglio jėgomis, tik jam reikia sudaryti sąlygas išgyti žinių ir medžiagos iš tiesioginio šaltinio — Lietuvos. Juk iki šiol rezultatai buvo geri, nors daugumas muzikų, poetų ir rašytojų dirbo fabrikuose, tik jų šaknys buvo giliai įleistos į tėvynės dirvą ir jie savo darbui įkvėpimą gavo iš su savim atsigabentų lietuviškos kultūros šaltinių. Taigi, rūpinantis pakaitalu tu, kurių gretos retėja, mūsų jaunuosius talentus reikia skatinti, kad jie bent metus praleistų Lietuvoje, pajustų jos dvasią, pažintų jos gyvą kalbą, išgyventų ir muziką ir dainas. Grįžę, išjungtų į savo profesinį darbą, o laisvalaikį atiduotų išėjimo naudai, kaip tai buvo daroma iki šiol. Buvimas Lietuvoje juos sustartins su tautos dvasia.

Tai konkretus uždavins mūsų veiksmų kultūros sričių darbuotojams. Stipendijos, mokslapigijai, kelionių ir gyvenimo išlaidų apmokėjimas paskatintų tuos, kurių talentų vaisiais užtikrinsime išėjimo ateitį. Lietuvoje jų įsigytos žinios kalbos, muzikos ar literatūros srityse išėjimo sustiprins ir praturtins. Tikime, kad Lietuvoje pavasarėjant, išėjimo, neišgyvens, katastrofiskos krizės. Ji Lietuvai labai reikalinga.

ILLINOIS ISTAIGA VARŠUVOJ

Gubernatorius Thompson su palydovais, lankydamasis Europoje, įsteigė prekybos ir turizmo istaigą Varšuvoje, tą patį suplanavęs padaryti ir Budapešte.

UŽDARĖ DUNES

Rasta, kad Indiana Dunes paplūdimys yra per daug bakterijų ir dėl to paplūdimys uždarytas.

DUOBĖ

Romanas

ANDRIUS NORIMAS

24

Vytas kono isteriškų, aukštų balsu kiauksi. Jo kumštys sugniaužtos, veidas labai išbalęs. Lyg į kokią stebuklą Bartonai žiūrį ir stūn. Be žodžių, be žado. Tik abejone ir netikėjimas Jurgio veidą iškreipia į užimto raukšlėmis, o Marijos akys spindi nuolaidumo švieselė. Nijolė sekundę dar stovi. Lyg dar norėdama gerai įsisąmoninti Vyto žodžius. Pagaliau ašaros pralaužia užtvanką. Sykiu su jų srove kone bėgte bėga pro duris palikdama atdaras duris.

Niekas nepajuda iš vietos. Tik lauke automobilio motorui sužūžus Jurgis pabunda iš mastymo apstulbimo.

— Taip, taip... Vadinasi, šitaip nori palikti, Vytai? Gerai...

Marija kažkaip nenatūraliai linksmai bando šypsotis.

— Na, tai jau viskas! Vyteli, uždaryk duris, prašau... Atrodo, mums laikas valgyti pietus. Netrukus galėsime eiti...

Staiga Jurgis kone žverišku riaumojimu šaukia:

— Vytautai!! Eik! arčiau!

Uždaręs duris Vytas net krūpteli. Įvykdo tėvo liepimą stebėdamas jo veidą. Lyg baimindamasis galimų smūgių, lyg nedrįsdamas susitikti akis į akį.

— Taip, tėve...

— Ką tu, Jurgi? Jau laikas eiti pietų...

Nekreipdamas dėmesio į Mariją teisėjas įsako:

— Pakelk dešinę ranką!

Vytui delsiant, nes aiškiai supranta ko tėvas siekia, Jurgis, ir grandinis rikiuotės pamokoje, suriaumuoja:

— Sakau, pakelk ranką!

Sūnus iškelia dešinę ranką iki peties. Jo veide išgastis.

— Kartok paskui mane: Prisiekiu savo garbę ir gyvybę, kad aš Nijolės Saugūnaitės nenusikraudžiau...

— Prisiekiu... savo garbę... ir gyvybę..., kad Nijolės nenusikraudžiau...

Jis žymiai tyliau ir daug nedrasiau taria. Lyg silpnas aidas pakartoja tėvo žodžius.

— Ir nesu jos kūdikio tėvas!

— Ir nesu jos kūdikio tėvas...

Tuos žodžius Vytas taria jau tvirtiau, garsiau. Juk jis tikrai nežino, ar jis tėvas!

Susijaudinęs, pats įsijausdamas į priesaikos šventumą, Jurgis nutrukstančiu, pakimusiu balsu, bet aiškiu ištarimu diktuoja:

— Tepadeda man Visagalis Dievas! Amen.

Vis silpnėjančiu balsu, pradžioje garsiau, Vytas pabaigia kartoti tėvo diktantą. Tada kažkaip iš karto suglemba, tarsi prisiejęs slegiantį pečius sunku krovini.

— Dabar tau tikiu, Vyteli! Tu tikrai to negalėjai padaryti!

Motina apkabina sūnų, vis arčiau prieidama per priesaiką. Jos akys ašaros, nes priesaikos išklmimgumas ir svarba labai jaudina. Tik Jurgis dar aštriu žvilgsniu tebevarsto sūnų.

— Arba tu tiek suniekėjai, kad net priesaika tau nešventa... Arba tikrai nesi kaltas... Žinoma, tuo mes dabar baigsime.

— Aš stebiuosi ta mergina! Ji taip nuosirdžiai, taip nemeluotai pasakojo! Nejau jos ašaros buvo netikros?

Vytas jau atsisgauna matydamas, kad tėvai jam beveik tiki.

— Mama, tu dar nežinai, kokių bjaurių merginų esama!...

— Bet ji lietuvaitė! Stebiuosi! Žinoma, šių dienų merginos labai pasileidusios... Nesiskaito su priemonėmis, kad tik sugautų patinkamą vyrą...

— Jeigu judu dar norite apie tą patį kalbėti, tai ir aš dar noriu tau, Vytautai, priminti, kad priesaika yra šventa! Kas ją sulaužo ir neteisėgai prisiekia, tas žmonių įstatymų, taip pat Dievo valia, bus smarkiai nubautas!

Vytui blykstelį trumpa dingstis apie tikybinis prietarus: žiūrės jis, kaipgi jam Dievas atkeršys!...

— Čia, tėve, dar ne teismas. Melo detektoriaus nereikia... Bet aš neturiu jokio noro kalbėti apie kažkokią mergę ir jos melus! Ji čia tik kvailių ieškojo! Žino jų esant dabar turtingais, tai pabandė savo laimę... Matyti, sužinojo adresą...

— Gali būti, Vyteli! Labai galimas dalykas. Jurgi, aš tikiu Vytui! Nejau tu po priesaikos dar jam netiki?

Jurgis sunkiai atsidūsta, bet veide jau lengvas šyps.

Toks nedrasus, toks ateities ir likimo bijantis.

— Po priesaikos turiu tikėti. Nors ir neuždėjus rankas ant Švento Rašto ji yra bus šventa! O seniau Lietuvoje būdavo labai griežtai žiūrima į priesaiką ir šventai jos laikomasi. Net ir svetur jos sulaužymas būdavo baudžiamas mirtimi pakariant... Žinoma, buvo labai slapta, prietaringų priesaikų... Pavyzdžiui išlašinant kraujo lašą arba prarynant saują žemės...

Sulaužiusi priesaiką liudininkai nužudydavo... Bet tai tik atsisakijimo atveju. Tu, Vytautai, prisieikei savo sąžinės švarumui įrodyti. Mūsų tėvynės teismuose prisaikdindavo teisėjai. Juk žinai, kad aš esu buvęs teisėjas. Todėl tam tikru atžvilgiu tavo priesaika yra dar reikšmingesnė, nes prisieikei buvusiame oficialiam pareigūnui, nors ir savo šeimos rate. Vadinasi, labai slapta, bet teisėtai ir oficialiai. Taigi, saugokis!...

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Omaha, Nebraska OMAHOS LIETUVIŲ VEIKLA

Su džiaugsmo ašaromis ir nerimo jausmu buvo išgyventa mūsų tautai reikšminga kovo 11 diena. Vos tik pradėjus okupantui grasinti mūsų išvargintai tėvynei, Omahos lietuvių tarpe prasidėjo didelės įtampos dienos. Kiekvienas lietuvis, (nors ir buvo atitolęs nuo lietuviško kamieno) nuoširdžiai šoko prisidėti prie politinės akcijos padėti savo gimtajai žemei. Ir gražu ir gaudu buvo stebėti, kad ir lietuviškos pamaldos prisipildė gausių lankytojų ir į parapijos salę gausiai rinkosi išklausti pranešimą apie politinės veiklos išvystymą padėti Lietuvai.

Su kovo mėn. pradžia buvo pasibaigusi Omahos LB valdybos kadencija. Per visuotinę bendruomenės susirinkimą, senoji valdyba atsistatydino, o į naują valdybą įėjo visi pasiūlyti asmenys atsiskaitę. Tokiu būdu valdybos reikalas pakibo ore. O vystantis Lietuvai nepalankiems įvykiams, reikėjo jungtis į bendrą išsivijusią politinę darbą padėti Lietuvai. Reikėjo, kad kas imtųsi iniciatyvos vadovauti, organizuoti, susižinoti ir t.t. Todėl buvęs LB valdybos pirm. A. Antanėlis ir visa valdyba ėmėsi iniciatyvos ir, padedant stipriam būriui sumanių intelektualų vyrų ir moterų, atliko gana daug darbų Lietuvos laisvės siekimo bei garsinimo reikalu. Jau kovo 25 d. per lietuviškas pamaldas bažnyčioje buvo viena TV stotis ir filmavo visas pamaldas. Po pamaldų parapijos salėje buvo pasirašomos peticijos visiems Nebraska senatoriams ir kongresmenams, kad remtų jie Lietuvos nepriklausimui. Pripažinimo byla: Per vakarines žinias TV stotis rodė mūsų pamaldas ir gražiai komentavo lietuvių maldas už savo tėvų žemę ir laisvę.

Kovo 27 d. parapijos salėje vėl buvo pasirašinėjamos peticijos. Į salę atėjo Omahos miesto burmistras ir kiti miesto pareigūnai pasirašyti peticijų ir pasikalbėti su lietuviškos bažnyčios liaudies reikalais. TV žinių metu vėl buvo rodomi Omahos lietuvių ir peticijas pasirašantieji miesto pareigūnai. Kita

diena tą parodė ir National News.

Balandžio 1 d. į lietuvių parapijos salę buvo pakviestas Nebr. kongresmanas P. Hogland. Dalyvaujant rekordiniam skaičiui lietuvių, o taip pat lietuvių draugų latvių, ukrainiečių ir amerikiečių, kongresmanas, buvo gana išsamiai supažindintas su Lietuva lietuvių reikalais. Kongresmanas buvo paprašytas, kai jis balandžio 3 d. bus Washington, pakalbėti su visais senatoriais ir kongresmenais dėl pritarimo Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Ir vėl vakarinių žinių metu buvo minima Lietuva ir lietuvių rūpestiai. Po keleto dienų Omahos miesto policijos pareigūno seržanto Vytauto Mackevičiaus deka grupė lietuvių, (dauguma moterų dėvėjo taut. rūbus) su vėliavėlėmis rankose dalyvavo Omahos miesto tarybos posėdyje. Čia V. Mackevičius išdėstė tarybai Omahos lietuvių rūpestį dėl Lietuvos nepriklausimui pripažinimo ir prašė, kad miesto taryba išneštų tuo reikalu rezoliuciją. TV žinių reporteriai, nepraleido progos, tą apsilankymą parodyti žinių metu. Už keletos dienų su Omahos miesto antspaudu ir parašais buvo gauta prašyta rezoliucija. Gražus rezoliucijos originalas buvo nuvežtas į Lietuvą ir įteiktas vienam parlamento nariui.

AUDIENCIJA PAS OMAHOS VYSKUPĄ

Balandžio 18 d. veikė pastangomis, buvo gauta audiencija pas Omahos vyskupą Daniel Echeen. Audiencijos tikslas buvo prašyti vyskupą, kad jis leistų Omahos bažnyčioje rinkti peticijai parašus, kad prezidentas Bushas pripažintų Lietuvos nepriklausomybę. Delegaciją pas vyskupą sudarė: A. Antanėlis, V. Prišmantienė, A. Sakalaite, Algis Mackevičius, Kelly Mackevičiūtė ir lietuvių iš Lietuvos. Moterys dėvėjo taut. rūbus, kurie žinių metu spalvingai atrodė. Vyskupas delegaciją labai šiltai priėmė. Po nuosirdaus pasikalbėjimo vyskupas delegacijos prašymą patenkino ir davė leidimą rinkti peticijoms parašus Omahos bažnyčioje. Taip pat vyskupas D. Echeen parašė gražų laišką Lietuvos kardinolui V. Sladkevičiui, pareikšdamas, kad jis meldžiasi už kardinolą ir lietuvių tautą. Vyskupo laiškas buvo nuvežtas į Kauną ir įteiktas kardinolui. Kita sekmdienį po audiencijos pas vyskupą TV žiniuose buvo rodoma, kaip vienoje didelėje amerikiečių bažnyčioje buvo meldžiamasi už Lietuvą. Ir taip savičių eigoje didelių pastangų ir nuosirdaus visų darbo dėka iš mažos lietuvių bendr. buvo pasiūsta 4500 peticijų Nebr. kongresm. ir senatoriams. O peticijų pluoštai su dešimt tūkstančių peticijų buvo išsiųsti prez. Bushui, prašant Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo. Buvo pasiūsta ir 129 telegramai ir Prancūzų ambasadą Washington, dėl pripažinimo nepriklausomybės. Daugelis lietuvių rašė asmeniškus laiškus prez. Bushui ir skambino senatoriams bei kongresmanams.

DR. J. JURGĖLA

(Atkelta iš 2 psl.)

artilijos leitenantas) ir inž. K. Miklas — šaulių kuopos vadas. Velionis buvo šios kuopos narys. Bet našlė neleidė jokių atsisveikinimo kalbų ar fotografuoti velionį karste.

Lietuvių skautų s-gos vyr. dvasios vadas kun. J. Pakalniškis karštą dieną laikė pamaldas Lindenhurst bažnyčioje, lydėjo karstą į Sv. Karolio kapines ir, sukalbėjęs maldą, ant karsto užbėrė mano iš Pr. Pakalniškio gautų žemių iš Vilniaus Gedimino kalno ir dr. J. Basanavičiaus kapo. Kitataučiai gydytojai ir kiti klausinėjo: kas tai yra, ką tai reiškia? Paaiškinau, jog velionis Lietuvos sostinėje Vilniuje mokėsi ir ten kaip partizanas kovojo prieš lenkus.

Našlė greit pardavė Julius brangenybę — Lietuvos pašto ženklų rinkinį už 18,000 dol., namą ir skubiai išvyko į Texas. Amerikoje gimes dr. Julius Jurgėla švietia lietuviško patriotizmo pavyzdžiu ir kartu atkleidžia mišrių vedybų blogį.

Lietuvių Enciklopedija, X tomas, psl. 126 įamžino jo nuopelnus lietuvių tautai.

IŠVYKA Į SIOUX CITY IOWA

Balandžio 28 d. sumanyta ryžtinga Omahos lietuvių grupė važiuo į Sioux City, IA, susitikti su Iowos senatorium Grandy. Susitikimą su senatorium suorganizavo Sioux City gyventojas Juozas Ulianas.

Omahos lietuvių Washington su Nebraska senatorium J. Exon. Iš kairės: K. Žemaitis, Algis Mackevičius, sen. J. Exon, A. Sakalaite ir A. Antanėlis.

skas. Omahos ambasadoriai Vytautas Arnauskas, Algis Antanėlis, Benius Sulskis, Algis Mackevičius, Kristina Bertch, Antanas Prišmantas ir Jonas Šarka efektingai savo misiją atliko ir labai sudomino Iowos senatorių. Per 45 min. trukusį pasikalbėjimą senatorius buvo gerai apsviestas apie Lietuvą. Tas susitikimas ir pasikalbėjimas laikomas vertingu ir gana sėkmingu. Senatorius pažadėjo visados remti Lietuvos nepriklausomybės bylos reikalą. Po gražaus vizito pas senatorių Nebraska lietuvių buvo šiltai priimti ir gerai pavaišinti Juozo Uliano dukros namuose.

OMAHOS LIETUVIAI WASHINGTONE

Gegužės 15, 16, 17 d. Omahos lietuvių grupė dalyvavo intelektualų — akademikų Lithuanian — American Community, Inc., suvažiavime Baltimore ir po posėdžių suvažiavimo dalyviai grupėmis pasiskirstė lankė Washington kongresmanus ir senatorius, keliant Lietuvos pripažinimo reikalą.

Omahos lietuvių grupėje buvo puikus trečios kartos lietuvis K. Žemaitis iš Kansas. Omahiečių grupę aplankė 72 senatorius ir kongresmanus.

Lankantis Gorbacioviui Washington, didžiojoje demonstracijoje iš Omahos dalyvavo Antanas Prišmantas ir Viktoras Dainauskas. Ir tie visi šaunūs senatorių — kongresmanų lankytojai ir demonstracijų dalyviai skrido šimtus mylių, apeidė darbą, aukoją laiką ir poilsį ir turėjo nemažą išlaidą su šypsena pareiškė, kad tėvynė šaukia ir visokiais galimais būdais reikia jai padėti, nes tai mūsų visų šventa pareiga.

MALDOS UŽ LIETUVĄ

Visa gegužės mėn. lietuvių parapijos bažnyčioje prie Marijos altoriaus prie tautinės vėliavos ir degančios žvakės kas vakarą buvo kalbamas rožinis ir įvairios maldos už Lietuvą. Šią gražią idėją iškėlė ir maldas už Lietuvą vedė ir nuoširdžiai vykdė Alpha Mikėnaitė ir Laima Antanėlienė. Ir taip kasdieną 7 val. v. graži grupė žmonių dalyvavo maldose už mūsų kryžiuojamą tėvynę.

BAISIŲJŲ IŠVEŽIMŲ PAMINĖJIMAS

Birželio 24 d., 10 v. ryto lietuvių bažnyčioje iškilmingos šv. Mišios buvo aukojamos už Sibirian išvežtuosius ir kitus mūsų tautos kankinius. Tą liūdną sukaktį minint, kad būtų akyse šviesiau ir bažnyčioje iškilmingiau, A. Mikėnaitės rūpesčiu visi altoriai buvo papuošti tautinių spalvų gyvūnų puokštėmis. Choras „Rambynas“ giedojo puikiai

paruoštas religines — patriotines giesmes. Choro išskirtinai gražus giedojimas buvo nepaprastai toms dienoms pamaldų papuošalas. Išskirtinai nuo kitų sekmdienų aukas prie altoriaus atnešė taut. rūbais pasiūsiuši jaunuolių pora. Pamaldų pabaigoj prie pasvirusios juodo kaspino perištos mūsų tautinės vėliavos Laima Antanėlienė paskaitė ašaras traukiantį eilėraštį „Birželio keturioliktoji“.

DEMONSTRACIJA

Po Gorbaciovo vizito Ameri-

koje prezidentas Bush lankėsi Omahoje. „Romuvos“ skautų vietininkijos vietininkės Gražinos Reškevičienės ir s. Jono Šarkos pastangomis buvo suorganizuota lietuvių grupė, kuri su taut. vėliavomis rankose demonstravo prie pastatų kur turėjo įeiti prez. Bushas. Didysis Nebr. dienraštis Omahoje „World Herald“ labai palankiai atsiliepė apie lietuvių demonstraciją.

Ir taip įvairiais darbais ir visais galimais būdais Omahos lietuvių stengiasi padėti tėvynei Lietuvai.

J.P.

SPECIALI KELIONĖ Į LIETUVĄ DALYVAUTI ŠILUVOS ATLAIDUOSE!

17 dienų kelionė; 14 dienų Lietuvoje, 1 diena Helsinkyje

Kelionė #LSA rugsėjo 5-21 d. \$2,299 iš Bostono ir Niujorko ŠILUVOS ATLAIDAI VYKSTA RUGSĖJO 8-15 d.

Į kelionės kainą įskaitoma: 3 k. valgis kasdieną, apgyvendinimas Palangoje, vila „Žilvinas“ („deluxe“ viešbutis ant Baltijos jūros kranto); ekskursijos po Palangos miestą ir Gintaro muziejų; ekskursijos po Klaipėdą, Klaipėdos Laikrodžių muziejus ir Akvariumas; ekskursija į Kryžių kalną prie Šiaulių; aplankymas veikiančio vienuolyno Kretingoje; transportacija į Šiluvos atlaidus.

Galima pasirinkti: ekskursiją į Vilnių, Nidą, Mosėdžio-Platelių apylinkę ir Kauną; dvi nakvynės.

Dėmesio! Priedo prie Šiluvos atlaidų, „Žilvino“ viešbučiu gali bet kada pasinaudoti grupės arba individualūs keliautojai.

Informacijai ir rezervacijoms kreipkitės į:

BALTIC TOURS
77 OAK St., Suite 4
Newton, MA 02164
Tel.: 617-965-8080 arba Fax: 617-332-7781

STATYBA JAU BAIGIASI!!!

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, „condominiums“ baigiami statyti. Čia pirkėjai ras GERIAUSIĄ PIRKINĮ ČIKAGOS PIETVAKARIŲ RAJONUOSE

Dar galima pirkti šie „condominiums“:

Visi kiti jau užpirkti

- (2) 1 miegamasis, vonia, salonas, virtuvė, „dinetė“
- (2) 1 miegamasis, 10x13 raštinė, vonia, salonas, virtuvė, „dinetė“
- (2) 1 miegamasis, 23x13.8 salonas/vaigomasis, vonia, virtuvė
- (2) 2 miegamieji, 2 vonios, salonas, virtuvė

Kiekviena „condominium“ bus: daug langų, nauja virimo plyta ir šaldytuvas, centrinis šildymas.

Pastatė bus keltuvais, skalbykla, atskiri sandėliai didesniems daiktams susidėti.

Smulkesnei informacijai skambinti Rūta Sušinskienė
(708) 301-0880 ar (708) 257-7114

arba rašyti
Century 21 Prime Real Estate
14300 S. Bell Rd.
Lockport, Ill. 60441

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodame greitai už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

HELP WANTED

Ieškoma moteris kartu gyventi, padėti lengvose namų ruošose, paruošti maistą vienam asmeniui ir šiek tiek prižiūrėti. Butas, maistas ir alga. Kreiptis: 1-708-825-6404

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb., 2 mieg. apstatytas butas Marquette Parko apylinkėje prieš parką.
Tel. 312-925-6077

PRIVATE FOUNDATION ANNUAL NOTICE

Pursuant to Section 6104(d) of the Internal Revenue Code, notice is hereby given that the annual report for the fiscal year ending April 30, 1990 of PRUNSKIS FOUNDATION, Inc., a private foundation is available at the foundation's principal office for inspection during regular business hours from 10 A.M. to 1 P.M. by any citizen who requests it within 180 days after the date of this publication.

The foundation's principal office is located at 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. The Principal manager of the foundation is Msgr. Joseph Prunskis.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai, patarnaus.
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮRENGIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Before you throw it out or sell call
ANTIQUE & COLLECTIBLES
Paintings good or bad condition, furniture, statues, rugs, cowboy or Indian related objects, dolls, guns, blenders, toys, coin machines, etc. Call early mon. or late eve. WAYNE 312-778-3888
63rd St. Troy, Chicago, IL 60629

Remontuojame namus, atlieku dažymo, cemento taisymo darbus prienama kaina. Turis rekomendacijas. Kreiptis į Arvydą: 312-737-8473.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KELIONĖ Į KAUNĄ, romanas. And. Norimas. 167 psl.	\$10.00
ŠIAPUS IR ANAPUS SAULĖ, poezija. Alf. Tyruolis. 109 psl.	\$6.00
ASMENYBĖ IR RELIGIJA. Ant. Paškus. 156 psl.	\$6.00
MĖLYNO KARVELĖLIO ŠVIESA, novelinis romanas. Alė Rūta. 287 psl.	\$12.00
ATSIMINIMAI. Juozas Urbšys. 166 psl.	\$7.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE. Kęst. K. Girnius. 422 psl.	\$10.00
AMŽINO ŠALO ŽEMĖJE, Sibirian tremtinių atsiminimai. 303 psl.	\$10.00
GEROJO DIEVO GLOBOJE, atsiminimai. Nijolė Sadūnaitė. 144 psl.	\$5.00
AŠ KVIEČIU JUS. Marija kalba Medjugorje. Red. Kęst. Trimakas. 207 psl.	\$8.00
DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA, monografija. Al. Merkėlis. 416 psl.	\$15.00
AŽUOLŲ RANDAI, Sibirian tremtinių atsiminimai. Antanina Garmutė. 127 psl.	\$6.00
PROFESORIUS RAKŪNAS, romanas. Albinas Baranauškas. 230 psl.	\$12.50
DIDYSIS KOVOTOJAS KUN. K. GARUCKAS, S.J. Red. kun. J. Kidykas, S.J. 385 psl.	\$10.00
VILNIAUS LIETUVIŲ LAUDIES DAINOS. G. Krievickienė. 207 psl.	\$20.00
VILNIAUS MIESTO PLANAS, spalvotas	\$9.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

A. A. JONAS PRUNSKIS IŠKELIAVO Į AMŽINYBĘ

Liepos 29 d. 11:15 val. nakties metu mirė Jonas Prunskis, ilgą laiką gyvenęs Chicagoje, pastaruoju metu Oak Lawn, Ill. Mirė Prunskių giminei dažnos, o čia dar jų skaičių papildė Jono mirtis.

Jonas gimė 1914.X.5 Žvilbučių višėdijoje, Daugailių vls., Utenos apskrityje. Augo trijų brolių ir dviejų seserų šeimoje. Baigęs Antalieptės pradžios ir ten vidurinę mokyklą, įstojo į Gruzdžių Agromijos ir gyvuli-ninkystės mokyklą. Ją sėkmingai baigęs gavo veterinarijos techniko vardą. Iš pradžių dirbo Čekiškėje, Kauno aps. Susipažinęs su kauniške mokytoja Vanda Volkaite, baigusia „Aušros“ mergaičių gimnaziją ir Klaipėdos pedagoginį institutą, 1940 m. birželio mėnesį sukūrė šeimą. Jiedu gražiai sutarė, atšventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį, bet vaikų nesulaukė.

1941.VI.14 Prunskių šeimą iš-tiko didelė nelaimė. Bolševikai suėmė ir deportavo į Sibirą tėvą Juozapą, motiną Oną (Gineitę), tėvo seserį Oną ir jo tuo metu Žvilbučiuose gyvenusį brolių kun. Petrą Prunskį. Tačiau visi penki Prunskių vaikai išvengė deportacijos, nes gyveno atskirai nuo tėvų, ne tėviškėje. Treminiai buvo nugabenti į Barnaulo apylinkes. Ten susirado ir daugiau artimų giminių bei šiaip jau lietuvių. Nežiūrint, kad vieni kitiems padėjo, jau 1942 m. badu mirė tėvas Juozapas, dėdė kun. Petras, teta Ona, keli treminiai iš Gineičių šeimos ir kiti lietu-viai. Tačiau išliko gyva motina Ona Prunskienė. Po kelerių metų kančių ji slapta pabėgo iš tremties, atvyko į Lietuvą, bet ir čia kentėjo nepriteklių. Tačiau 1960 m., N. Chruščiovui lankantis Amerikoje, jos sūnui kun. Juozui pavyko prasiveržti ligi Sovietų vado, išeiti prašymą leisti motinai atvykti pas vaikus. Prašymas buvo patenkintas ir dideliame vaikų džiaugsmui jai pavyko atvykti pas savo vaikus į Chicago. De-ja, neberado sūnaus dr. Vlado (mirė 1958 m.). Apsigyveno dukters dr. Onutės ir dr. Alb. Garūnų namuose, kur buvo ligi pat mirties rūpestingai jos ir vyresniosios dukters Anelės (tragiška žuvo 1985 m.) ir kitų artimųjų globojama.

Žvilbučių višėdijai netekus šeiminių, Jonas su žmona Vanda sugrįžo į tėviškę ir perėmė ūkio reikalus. Kartu, kaip veterinarijus, aptarnavo Antalieptės apylinkės ūkinin-kus, teikdamas veterinarijos pagalbą bei patarimus. Tėvo brolis kun. Petras, Palūšės klebonas, žinomas Vilniaus krašto lietuvių veikėjas, buvo ir didelis gerų arklių mylėtojas.

VILNIUJE RENGIAMA EKSLIBRISŲ PARODA

Neprisklausomos Lietuvos atkūrimas skatina tautos vai-kus, išbarstytus pasaulį, arti-miau bendrauti, keistis kultūros, meno, dvasios vertybė-mis. To siekiami, „Tėviškės“ draugija su Lietuvos ekslibris-tininkų klubo rengia ekslibrisų parodą Vilniuje. Norinčius daly-vauti šioje parodoje prašome at-siusti savo sukurtų ekslibrisų iki š.m. rugpjūčio 15 d. adresu: „Lithuania, 232600 Vilnius, Tiltų skg. 8/2, „Tėviškės“ drau-gija. Taip pat prašome nurodyti ekslibrisų kataloginius duomenis bei pridėti savo foto nuotrauką katalogui. Linkė-dami kūrybinės sėkmės laukiame Jūsų ekslibrisų.

BRONIUS KVIKLYS

Su iš jo paveldetu žirgu-ristūnu, Jonas laimėjo arklių lenktynes ant Sartų ežero ledo prie Dusetų, gaudamas aukščiausią dovaną bei diplomą. Tas pats žirgas padėjo jam pabėgti nuo staiga priartėjusių bolševikų.

1944 m. rudenį Jonas kartu su žmona Vanda, broliu Vladu, seserimi Angele ir Onute, pasi-traukė į Vakarus. (Brolis kun. Juozas jau nuo 1940 m. gyveno Amerikoje). Kurį laiką laikėsi Rytprūsioje, tikėdamiesi vei-kiai sugrįžti į Lietuvą, iš čia pasitraukė toliau į vakarus, o karui pasibaigus atsikūrė Britų zonoje, Blombergo stovykloje. Iš čia 1949 m. kovo mėn. emigravo į Angliją. Čia trumpai pa-gyvenę, brolis kun. Juozo kviečiami, atvyko į Chicago.

Gavęs darbą vienoje įmonėje, pasiryžo toliau mokytis. Nors silpnokai žinojo anglų kalbą ir turėjo nusilpusią klausą, po didesnių pastangų gerai pažy-miais baigė Rooseveltto kolegiją Chicagoje ir gavo bakalaurio diplomą iš chemijos. Dirbo vienoje chemijos įmonėje, čia sąžiningai dirbo ir buvo ates-tuojamas kaip savo darbą gerai žinantis, darbštus pareigūnas.

Tapęs pensininku, įsitraukė į lietuvišką veiklą. Sielėjosi Lietuvos reikalais, porą kartų buvo ir ją nuvykęs, aplankė tėviškę, de-ja, terado skurdžias liekanas — senųjų pastatų akmeninės dalys buvo išvežtos ir panaudotos čia pat prie Žvilbučių įruoštos Antalieptės hidroelektrinės statybai.

Laisvalaikį reikėsi spau-doje. Rašinėjo „Draugui“ (kurį laiką čia vedė Atėitininkų skyrių), bendradarbiavo „Lais-voje Lietuvoje“, Tėviškės žibu-ruose“ ir kt. Keletą metų daly-vavo „Lietuvos aidų“ radijo pro-gramoje, skaitydamas paskaitė-les, teikdamas patarimus geros mitybos, sveikatingumo, ekolo-giniais klausimais.

Nebuvo svetima ir visuo-meninė veikla. Jau besimoky-damas reikėsi skautuose, atei-tininkuose, „Pavasario“ sąjungoje. Vėliau drauge su žmona rėmė stambesnis au-komis Lietuvos fondą, Lietuvos Dukterų draugiją. Jonas buvo religingas (savo nuodėmklausiu buvo pasirinkęs brolių kun. Juozą). Buvo linksmo būdo, iškalbingas pasakorius, uoliai lankė lietuviškus renginius, kartais mėgdavo ir pakortuoti.

Velionio kūnas buvo pašarvo-tas D. Petkaus Marquette Funeral koplyčioje, kur su velioniu atsisveikino šimtai

A. A. Jonas Prunskis

Chicago lietuvių. Rugpjūčio 1 d. vakare maldas koplyčioje pra-vėdė brolis prel. Juozas. Lai-dotuvės įvyko rugpjūčio 2. Kūnas buvo atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią. Gedulingas pamaldas, vyskupui V. Brizgiui daly-vaujant, koncelebravo trys dvasininkai: prel. J. Prunskis, klebonas kun. J. Kuzinskas, kun. J. Juozėvičius. Išpūdingą pamokslą pasakė prel. J. Prunskis. Pamaldų metu labai gražiai giedodjo parapijos choras. Šv. Mi-šių skaitymus atliko dr. J. Prunskis, Daina Kazlauskaitė, Dalia Garūnaitė.

Po pamaldų buvo palydėtas į Lietuvių Šv. Kazimiero kapines. Karstą nešė dr. Andrišūnas, Alg. Kazlauskas, Br. Kviklys, dr. J. Prunskis, dr. L. Sa-dauskas, dr. D. Sula. Sukalbėjus maldas, sugiedojus giesmes, Jono karstas buvo palaidotas greta čia jau anksčiau palaidotų Prunskių giminės narių. Po to velionio žmona ir kiti artimieji visus pakvietė laidotuvių pietums Liet. Tautiniuose namuose.

Išsėkis Mielas Giminaiti ir kaimyne Jonai, ramybėje. Ligi greito pasimatymo!

MIRĖ BUVĘS UNIVERSITETO PREZIDENTAS

John T. Wilson, buvęs Chica-gos universiteto prezidentas, mirė rugpjūčio 4 d. ištiktas širdies smūgio, sulaukęs 76 m. amžiaus. Dar ir pasitraukęs pensijon, jis dėstė iki 1984 m. parašė daug studijinių straips-nių iš psichologijos, tyrimų sri-ties, parašė eilę knygų.

REKORDINĖ VĖSA

Baigiantis naktiai į rugpjūčio 7 d. Chicagoje temperatūra buvo nukritusi iki 51 laipsnio. Tai rekordinė vėsa rugpjūčio 7 d. rytui.

REMKIME TAUTOS FONDA

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos lais-vinimo darbus. ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo ban-gomis sklaidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutualią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 - 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM bangą.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 539-2511. Tel-FAX tas pats

Mylimas Vyras, Tėvas ir Senelis

A.†A. STASYS AUKŠTINAITIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1990 m. rugpjūčio 7 d., 8:30 val. ryto, sulaukęs 76 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 30 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Agnes Gerken, sūnus farmacininkas Stasys su žmona Rosa ir vaikais Philipp ir Jen-nifer; sesuo Marija Girdauskienė, jos vaikai Sigitas, Alma ir Jūra su šeimomis; sesuo dr. Česlova Batinskiene, jos vaikai Donatas ir Kazimieras su šeimomis; broliai Jonas ir Vytautas su žmona Dalia, seserys Elena Gelgotienė, Aleksandra Stankūnienė ir brolis Juozas su šeimomis Lietuvoje; brolis Vincas su šeima Australijoje; svainės vienuolė — Schwester M. Gislėna-Gerken ir Anna Kroger Gerken Vokietijoje.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, rugpjūčio 9 d. ir penktadienį, rugpjūčio 10 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 11 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks 9:30 v.ryto gedulingas pamaldas už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįs-tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnus, seserys, anūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

A.†A. JONAS PRUNSKIS Chemikas

Mirė 1990 m. liepos 29 d. 11:20 val. naktį. Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse rugpjūčio 2 d. Paliko mus begaliniam liūdesyje. Visiems, kurie parodė mums sunkiose skausmo valandose daug nuosirdumo, užuojautos labai dėkojame.

Ačiū visiems lankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems į Amžino Poilsio vietą, ačiū karsto nešėjams. Ačiū J. E. vyskupui V. Brizgiui už dalyvavimą laidotuvių pamaldose. Nuosirdus ačiū klebonui kun. J. Kuzinskui ir kun. J. Juozėvičiui koncelebravusiems šv. Mišiom su velionio broliu Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Dėkojame nuosir-džiai melodingai giedojusiems parapijos chorui. Ačiū visiems skyrusiems auką šv. Mišioms. Jos bus aukojamos Lietuvoje. Ačiū už paremusiems aukomis Lietuvos Dukteris, Tautos Fondą ir už be savų norų pareiškusius aukas, kurios persūs-tos vargšams Lietuvoje.

Nuosirdi padėka gydytojui p. M. Kristopaitienei ir p. O. Ruibienei, kurios būdėjo naktį ligoninėje prie mirštančio ligonio. Ačiū D. Garbonkieni, kuri naktį atvežė žmoną į ligoninę prie mirštančio vyro. Ačiū p. J. Zalagėnien, kuri skausmo prislėgtą žmoną priglaudė savo namuose. Dar kartą ačiū p. O. Ruibien, kuri irgi globojo bejęs žmoną savo namuose. Ačiū p. B. Morkūnien, globojančiai naktimis mirusiojo žmoną.

Esame giliai dėkingi Lietuvos Dukterims už sukalbėtą rožinį koplyčioje ir pirmininkei St. Paulionienei už jautrų pagūdus žodį.

Ačiū laidotuvių direktoriui p. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Visų Jūsų miela užuojauta mums buvo didelė parama gilių kančių dienose.

Didžiame skausme likę: žmona, sesuo, brolis ir visi giminės.

PADĖKA A.†A. ALGIS KUZMA

Nuosirdžiai dėkojame:
Kun. Zakarauskui — sukalbėjusiam maldas koplyčioje bei kapinėse ir atlaikiusiam gedulingas mišias bažnyčioje už velionio vėlę.

Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos nariams, — daly-vavusiems laidotuvėse, stovėjusiems garbės sargyboje ir pir-mininkui E. Vengianskui, pravedusiam atsisveikinimą koplyčioje.

Karsto nešėjams, artimiesiems, draugams ir kaimynams, atsilankiusiems į šermenis, atsiuntusiems geles, paaaukoju-siems mišioms, mus liūdesyje paguodusiems ir palydėjusiems velionio palaikui ir kapines — Amžino Poilsio vietą.

Visada dėkingi: liūdinti žmona, motina, šeimos nariai ir giminės.

A.†A. chemikui JONUI PRUNSKIUI

mirus, jo žmoną VANDĄ, jaunimo stovyklos „Daina-va“ geradarę-rėmėją, tai pat brolių prelatą JUOZĄ PRUNSKĮ, mirusiojo brolėnė dr. ALB. PRUNSKIENĖ ir velionio artimuosius gimines nuosirdžiai užjaučia

ALRKF jaunimo stovyklos „Dainava“
Direktorių taryba

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1990 m. rugpjūčio 9 d.

5

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. EMILIJA MIKALAJŪNIENĖ

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Motiną, Uošvę ir Močiutę, kurios netekome 1989 m. rugpjūčio 13 d.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekada negalesime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios bus aukojamos rugpjūčio mėn. 11 d. 10 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje prie „Draugo“.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįs-tamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Emiliją.

Nuliūdę: sūnus, duktė, žentas ir anūkai.

A.†A. JUSTINUI PREIBIUI

mirus, jo dukrą DANUTĘ ŽELVIENĘ užjaučiame ir liūdimė.

Šv. Antano lietuvių parapijos
choras ir vadovas Detroite

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

VANCE LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

x Lietuvių Operos vyrų choras kartu su soliste D. Stankaitė šį šeštadienį giedos Operos didžiųjų mecenatų Gražinos ir James Liautaud dukros Larisos vestuvėse su Peter Kirk, kurios bus Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje 3 val. popiet.

x Šv. Kryžiaus ligoninė ieško savanorių išvežti maistą ligoniams pietinėje Chicagos dalyje. Savanoriai po du važiuoja į namus ir išveža maistą. Kas gali paaukoti laisvų valandų, prašoma skambinti tel. 312-471-7300.

x Melrose Parko ir apylinkės Lietuvių Bendruomenė ir klubas rengia bendrą gegužinę rugpjūčio 11 d., šeštadienį, 12 val. p.p. pas Algį ir Zina Sinkevičius. Seimininkės paruos pietus. Bus sukamas laimės ratas ir kitokie laimėjimai. Pelnas skiriamas Lithuanian Hotline ir Lithuanian Mercy Lift. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

x Modesta Umbrasienė, veikli Lemonto Lietuvių Bendruomenės apylinkės tartininkė, bus vireja JAV Lietuvių Bendruomenės tradicinę gegužinę rugpjūčio 9 d. Lietuvių centre Lemonte.

x „Lituanicos“ futbolo klubo turnyras – piknikas, kuriame dalyvaus 10 komandų, įvyks šį sekmadienį, rugpjūčio 12 d. Lietuvių centre Lemonte. Pradžią 12 val. Visi kviečiami.

x Janina Pileckienė, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Chicagoje Vasario 16 gimnazijai remti būrelis pirmininkė, su rinko ir gimnazijai paremti pasiuntė 425 dol.

x Medikei 33 metų amžiaus reikia stuburo slankstelio operacijos, nes tokios operacijos Lietuvoje neatliekamos. Be pagalbos liks invalidė. Jei kas galėtų padėti, prašoma rašyti: Vitalija Vasilauskienė arba broliui – Broniui Navickas Dambavos 1, Panevėžys, Lithuania, tel. 94764.

x U. a. Emilija Mikalajūnienė vienerių metų mirties suaktyje šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, rugpjūčio 11 d. 10 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje. Kviečiame gimines ir draugus pasimelsti už a.a. Emiliją. (sk)

x Lietuvių Tauragės klubo linksma gegužinė įvyks rugpjūčio 12 d. 12 val. Šaulių namuose. Gros Ramanausko orkestras. Kviečiame narius ir svečius gegužinėje dalyvauti. (sk.)

x JUOZAS BACEVIČIUS, namų pirkimo ir pardavimo atstovas. Greitas ir tikslus patarnavimas. Nemokamas namų įvertinimas. Skambinti: Bell-Bace RE, tel. 778-2233. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Kęstutis Pocius, vienas iš aktyviųjų jaunosios kartos akademikų, suorganizavo South Bend mieste Pabaltiečių komitetą ir jam vadovauja. Jis dalyvavo Washingtono demonstracijose, skaitė poemą „Song from Kaunas“, skirtą Kalantai, gitara akompanuojant Brett Simson. Į Lietuvių kalbą ją verčia Julius Keleras. Prie Pocius ir Simpson prisijungė keli amerikiečiai muzikai. Ta poezija išrašyta į juosteles. Ta įrašą bus galima girdėti Beverly Shores gegužinėje šį sekmadienį 12 val.

x Šiaurės Amerikos lietuvių muzikų sąjungos biuletėnis, Nr. 4, rašoma apie Dainų šventę 1991 metais, apie žymiuosius muzikus, kaip a.a. Juozą Žilėvičių, muzikų seminarą Dainavoje ir kt. Redaguoja Faustas Strolia. Dainų šventės išdininke yra Mėta Gabalienė.

x Madu parodą spalio 21 d. 2 val. p.p. Jaunimo centre rengia Chicago Marijos Nekaito Prasiidėjimo seserų rėmėjai-jos, vieninteliu laisvajame pasaulyje lietuvių vaikų laikraščiui „Eglutėi“ paremti. Visi kviečiami pasigrožėti apsišvietimo menu.

x Baltic Beach Bash bus rugpjūčio 25 d., šeštadienį, Oak Street Beach Chicagoje. Renkamės 10 val. ryto. Prašome atsiesti veliavėles įsmelgti ir smėli, jei įmanoma, dėvėti ir naudoti kuo daugiau mūsų trispalvės spalvų, marškinėlius už Lietuvą, sagutes ir t.t. Pasipuoše mandagia šypsena ir elgsena, pabendrausime, pasportuosime, pasidžiaugsime smėliu ir ežeru ir pareklamuosime Lietuvą. Dėl informacijų skambinti Linai Žilobienėi 708-969-8544 arba Dainai Siliūnienei, telef. 708-325-1837.

x Balfio Beverly Shores skyrius rengiamoje šventėje Pocių sodyboje šį sekmadienį, rugpjūčio 12 d., 12 val. bus trumpai painformuota, kas šiuo metu vyksta Lietuvoje ir kas daroma JAV mūsų tėvynės laisvės reikalu.

x Už kalėdines korteles, kalendorių atsiuntę po 10 dol. T. Varanka, Juozas Zvinakis, Vladas Grabauskas, A. Silgalis, Albina Lietuvninkienė ir Birutė Bulota. Labai ačiū.

x Ieškoma Rozalija Balčiūnaitė-Upstienė, gim. Mažeikiuose ir 1944 m. su dukra Terese Upstaite (gim. 1936) išvykusi į Vakarų. Ieško sūnus ir brolis Edvardas Upstas, Druskininkai 234696, Mūsų 8, Lithuania. (sk)

x G. T. INTERNATIONAL, INC. dėkoja savo klientams, kurie nepabūgo klaidinančių žinių, kad vizos į Lietuvą nebus išduodamos iki rugpjūčio mėnesio. G. T. International vadovai nenuleido rankų ir visomis išgalėmis kovojo prieš turistinę blokadą, o šiandien gali džiaugtis, kad keliaunininkų srautas į Lietuvą vis didėja. Norintys aplankyti atgimstančią ir atsiatantį Lietuvą, kreipkitės: G. T. International 9252 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill., tel. (708) 430-7272. (sk)

x TRANSPAK perveda PINIGUS, tvarko PALIKIMUS, pigiai perka AUTOMOBILIUS. 2-ju metų garantija VIDEOaparaturai, TELEVI-ZORIAMS pagal susitarimą. Pardavame kompiuterius, mezgimo, kopijavimo mašinas ir t.t. Visą galim persiųsti apmokėtu maitu ir pristatyti į namus Lietuvoje. TRANSPAK 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772. (sk)

Pagerbime Lietuvos pasiuntinybę Lietuvos užs. reik. ministerio A. Saudargo ir G. Šerkšnio. Iš kairės: Valdas Adamkus, Gediminas Šerkšnis, Lietuvos užs. reik. ministras Algirdas Saudargas, Lietuvos pasiuntinys Stasys Lozorainis ir dr. Tomas Remeikis.

Nuotr. A. Pakštienės

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

BR. JONUŠO STIPENDIJA J. KELERUI

Broniaus Jonušo stipendija lituanistiką studijuojančiam jaunuoliui šiais metais paskirta Julijui Kelerui, gyvenančiam Chicagoje. Keleras atvyko iš Lietuvos ir Lituanistikos katedroje studijuoja lietuvių išsivijęs literatūrą. Jis yra baigęs Vilniaus universitetą ir siekia magistro laipsnio. Tai jaunas, talentingas poetas, išleidęs vieną knygą Lietuvoje, kitą greit išleis „Ateities“ leidykla. Jis rašo straipsnius išsivijęs

x Sigutė ir Juozas Žemaičiai, Cicero, Ill., vieni iš pirmųjų gražios laimėjimų šaknės su 25 dol. auka. Labai dėkojame.

x Už kalendorių ir kalėdines korteles atsiuntę po 10 dol. Veronika Norkus, Frank Radis, Mykolas Ščiala, Vytautas Kasniūnas, Albertas Matulis, M. Kuprienė, kun. Z. Smilga, Regina Davis, Bronė Kuodis, Alfonsas Gerčys, Kazys Rimas, Danutė Jankus, Aldona Baltch-Gravroka, R. Nemunaitis, T. M. Mickus, dr. K. Vaičiūnas, M. Panarienė, E. Gečas. Visiems tariame ačiū.

x Visi kviečiami dalyvauti Ateitininkų namų gegužinėje, sekmadienį, rugpjūčio mėn. 12 d., 12 val. Gera proga apžiūrėti naujai p. Ant. Poskocimo padarytą ir namams padovanotą kryžių, skirtą 1990 m. Kovo 11 d. nepriklausomybės atstatymo paminėjimui ir apėti naujai piriktos žemės ribas. Jūsų dalyvavimo laukia Ateitininkų namų taryba. (sk)

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct. Sunny Hills, Fla. 32428, tel. 904-773-3333. (sk)

x Šv. M. Marijos Dangun Paėmimo šventėje rugpjūčio 15 d., trečiadienį, rožinis ir šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje 6:30 v.v. Židinys maloniai kviečia visus dalyvauti. (sk)

x Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmai rengia metinę golfo iškylą ir banketą Silver Lakes Country Club, Orland Pk., rugpjūčio 22 d., trečiadienį. Golfo žaidynių laimėtojas bus apdovanotas 1991 m. Oldsmobile. Atgaivą parūpina Standard Federal bankas. Bus įvairių laimėjimų ir dovanų. Smulkesnei informacijai ir rezervacijoms skambinkite Robertui Zapolui, tel. 708-361-4200. (sk)

ir Lietuvos periodikoje, skaito paskaitas, dalyvauja literatūros vakaruose (Chicagoje, Los Angeles, Dainavos stovykloje, Tabor Farm ir kt.). „Draugo“ kultūriniam priede jau kelis kartus spausdino nemažą originalių eilėraščių. Sugrįžęs į Lietuvą bus vienas iš nedau-gelio, kurie galės objektyviai

Julius Keleras

x Jonas Stokas iš Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“ ir ta proga paaukojo 20 dol. dienraščio palaikymui. Nuširdus ačiū.

x Atsiuntę po 10 dol. auką ir pratęsę prenumeratą: Liudvikas Špokas, Kazys Gričius, F. Valaitis, Joseph Ambrozaitis, Kazys Jankūnas, Valė Gerulis, Maria Šimkus, Alfonsas Lauras, Edvard Pikelis, Jonas Bujauskas, Emilija Gulbinas, Balys A. Dundulis, A. Kamstaitis, Albert Motule, Hugo Berchou. Labai ačiū.

x Atsiuntę po 10 dol. auką ir pratęsę prenumeratą: Jurgis Gėpneris, V. Mikūnas, G. Petkus, C. Bastys, F. Kaspe-ravičius, Vl. Eidietis, Jonas Lietuvninkas, B. Sakalas, Vacys Mitkus, Edward Shilling, Vacys Numgaudas, M. Vaiče-liūnas, Marie Poska, Stasė Il-ginis. Labai ačiū.

x Už kalėdines korteles, kalendorių atsiuntę po 10 dol. A. Norkeliūnas, A. Dauchanskas, V. Šarka, Agota Šuopyš, dr. J. Genys, M. Damas, A. Vitkus, Ž. Vaitkienė, Viktor Raslanas, Kazys Daugėla, Angela Kraučeliūnas, Stasė Prialgauškas, Stasė Levanas, Paul Tyla, Manigirdas Motekaitis, dr. K. Bobelis, Josephine No-reika. Visiems tariame ačiū.

x Už kalendorių ir kalėdines korteles atsiuntę po 10 dol. A. Sabalis, Adelė Duoblienė, S. Steikūnas, Natalie Subačius, Valerijonas Balčiūnas, Helen Vytauskas, Pranas Kruzikas, J. K. Pankus, Stasys Paulauskas, P. Gudaitis, Aldona Daukus, Kazys Karvelis, M. Nemanis, A. Švelnys, A. Šilbajoris, Kunigunda Šilinis. Visiems tariame ačiū.

vertinti išsivijęs kultūrinį gyvenimą ir veiklą.

Stipendija įsteigė muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo našlė Emilija Jonušienė, gyvenanti Omahoje. Šia stipendija ji nori tokiu būdu įamžinti savo vyro atminimą. Per tryliką metų jau buvo sušelpi as-tuoniolika studentų. Visi jie pasižymėję lietuviškoje veikloje, visi teikia gražių vilčių. Praėjusiais metais tokias stipendijas gavo Vida Brazaitytė ir Jūratė Jankauskaitė. Julijui ir kitiems septyniolikai linkime labai geros sėkmės studijose ir pasirinktam kely.

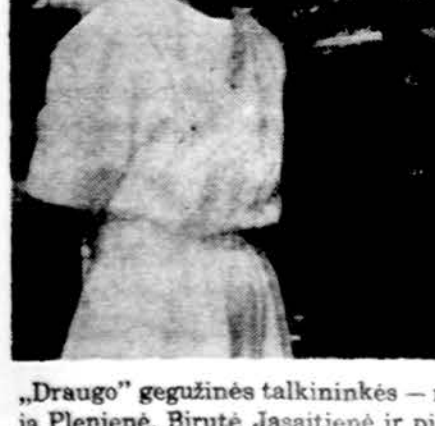
KNYGNEŠIŲ KELIAIS

Brido mūsų prosenėliai per balas, kemsynus, miškus ir plaukė per platųjį Nemuną, nešdami knygas ir savąjį kraštą. Šiandien tą svarbų žygį vykdo šviesuoliai, kurie supranta spausdinto žodžio reikšmę savam kraštui. Kaip įdomu, kad knygnešio rolėje labai gerai pasitarnauja Amerikos paštas. Jau nuo šių metų pradžios Stasys Balzekas, apsilankęs Lietuvoje ir susitikęs su bibliotekų direktoriais, pamatė didelį trūkumą knygų. Knygų, kurios ruošiant specialistus ir tam tikrų profesijų žmones, padėtų pagilinti ir praplėsti žinias.

Mūsų garsusis Illinois valstybės advokatas Antanas Valukas padovanojo Balzeko lietuvių kultūros muziejui savo teisės mokslo knygas. Tai didelis turas studijuojantiems teisės mokslus. Lietuvos bibliotekos, Vilniuje teisės skyrius praturtės šios specialybės knygomis.

Bandoma užpildyti spraga ir kitoms mokslo šakoms. Gau-name laiškus iš Vilniaus uni-versiteto mokslinės bibliotekos, Knygų rūmų ir Lietuvos Tautinės bibliotekos. Laiškai džiaugs-mingi, pilni padėkos ir kiek-viena gauta knyga suskaiciuota ir išvardyta. Tai įrodymas, kad

„Draugo“ gegužinės tartininkės – renginių komiteto narės. Iš kairės: Sofija Pleniene, Birutė Jasaitienė ir pirm. Marija Remienė.

IŠ ARTI IR TOLI

LIETUVOJE

— Kardinolui Vincentui Sladkevičiui rugpjūčio 20 d. sueina septyniolika metų amžiaus. Jis yra gimęs 1920 m. rugpjūčio 20 d. Guronų km., Žaslių par., Kaišiadorių apskr. Kunigu išventintas 1944 m. kovo 25 d. Dirbo įvairiose pa-rapijose, dėstė Kauno kunigų seminarijoje. Vyskupu išven-tintas vysk. Teofilio Matulionio 1957 m. gruodžio 25 d. Vyskupo pareigų negalėjo eiti, nes kulto atstovas J. Rugienius jį ištrėmė į Nemunėlio Radviliškį prie Latvijos sienos. Ten išbuvo 17 m. Paskiau iki 1982 m. buvo altaria Pabrėje Biržų apskr. Pagaliau leista užimti Kaišiadorių vyskupiją administrato-riaus titulu. Popiežius Jonas Paulius II jį paskyrė vyskupu pirmininku, vietoj sergancio arkiv. L. Povilonio. Popiežius Jonas Paulius II 1988 m. gegužės 29 d. pakėlė jį kar-dinolui. Dabar paskirtas Kauno arkivyskupijos arkivyskupu-or-dinaru. Jis yra stiprus tikėjimu,

išsilavinimu ir Dievo bei tėvų-nės meile.

KANADOJE

— Dr. Petras ir Irena Luko-ševičiai žada vykti į Lietuvą. Dr. Petras Lukoševičius skaitys paskaitas Lietuvos Žemės ūkio akademijoje, o Irena Luko-ševičienė skaitys Kauno Medicinos akademijoje, kaip ge-riau suprasti sergančius, nepa-gydomus ir mirstančius. Ji yra socialinio aprūpinimo specialis-tė. Anksčiau jie gyveno Mon-trealyje, o dabar netoli Toronto.

— Nijolė Sadūnatė atvyko į Torontą ir kalbėjo apie Lietuvos gyvenimą, kančias ir persekio-jimus, apie Kroniką Toronto lie-tuviams, o paskiau Gerojo Ganytojo misijos klausytojams. N. Sadūnatė iš Kanados vyks į Prancūziją. Ją pristatė ir apie ją papasakojo V. Taseckas, gegužės 29 d. pakėlė jį kar-dinolui. Dabar paskirtas Kauno arkivyskupijos arkivyskupu-or-dinaru. Jis yra stiprus tikėjimu,

šis didelis darbas ir išlaidos nenuveina veltui, bet pasiekia adresatus. Norintieji prisidėti prie mūsų darbo esate kviečiami apsilankyti muziejuje.

Gailutė Valiulienė

PIRMASIS ŠV. JURGIO KONTEINERIS Į LIETUVĄ

Liepos 23 d. uždarytosios Šv. Jurgio bažnyčios Chicagoje kieme buvusio klebono kun. Ri-chard Dodaro pastangomis ir 20 tonų sunkvežimį-konteinerį buvo skubiai įkrauti pirmosios šioje srityje lietuviškos pa-rapijos reikmenys, skirti atsta-tomoms Lietuvos bažnyčioms.

Profesionalų vyskupijos at-siųstų darbininkų ir parapičių pagalba per 24 val. įkrauta 56 didžiulių dėžių, kuriose saugiai įpakuota 14 kryžiaus kelių (kiekviena trijų dalių). Nukry-žiutojo statula su Marija ir šv. Jonu, 10 statulų, sakykla, krišk-tykla, 8 žibintai-sietynai, taber-nakulo kabanti šviesa, vienai statulai padėklas. Krovėjai turėjo pagaminti 48 dėžes. Sunkvežimis šį konteinerį jau nuvežė į New Yorką, ir kle-bonas tvarko reikalingus dokumentus krovini į Klaipėdą nugabenti.

Su užmojėmu už įpakavimą, įkrovimą ir persiuntimą kiek sunkiau, nes įpakavimas kai-navo apie 10,000 dol., o per-siuntimas su apdrauda išeina 9,240 dol. Ligi šiol Šv. Jurgio parapičiai ir prijaučiantys asmenys „St. George-Lithuania Fund“ sąskaiton ir asmeniškai sudėjo apie 4,000 dol. Fondo adresas yra seserų kazimie-rietių vienuolynas Šv. Jurgio sodyboje – 918 W. 33rd St., Chicago, IL 60608, tel. 312-376-7288.

Bažnyčioje dar liko vertingų ir Lietuvoje reikalingų įrangų, kurios pripildytų dar vieną 40x7x7 pėdų sunkvežimį: var-gonai, trys varpai, 4 prausyklos,

šoninis altorius, žvakidės, kilno-jamas tabernakulis ir vitražai, kurių įpakavimas sudėtin-gesnis. Nesurinkus lėšų už pirmąją siuntą, sunku Šv. Jurgio likusius daiktus antruo-ju sunkvežimiu siųsti. Varpams išimti teks samdyti garnį, kuris per bokšto šoną juos nukeltų. Spėjama, kad kai kurias vargonų dalis galima įdėti nesupakuotas į dėžes, o tik plastmasine burbuluota me-džiaga apvynioti, kadangi dėžė nebus ligi Klaipėdos atidarama.

Šv. Jurgio uždarytosios bažny-čios vertybės yra pirma or-ganizuota pastanga Lietuvon siųsti nebeveikiantių lietuviškų bažnyčių daiktus, kur atsta-tomos ir statomos naujos bažnyčios. Jeigu ir daugiau didmiesčiuose esančių lietu-viškų parapijų sulauks pana-šaus likimo, jau turės garbingą pavyzdį, kaip išsivijęs lietuviai dalijasi tikėjimu ir ilgamečio krikščioniško gyvenimo iš-tekliais.

A. S.

PAGERBĖ LAIKRAŠTININKA

Plačiai įvairioje periodinėje spaudoje reiškiasi Antanas Juodvalkis, poetas Eglės Juod-valkės tėvas. Jis yra mūsų milijoninio Lietuvių fondo informacijos komisijos pirmininkas, dažnai rašo Liet. Bendruomenės ir jos įvairių darbo šakų klausimais, perteikia „Draugui“, „Dirvai“ ir kitiems periodiniams leidiniams įvairių kultūrinių įvykių aprašymus.

Pasikalbėjimuose jis jaudin-čiančiai papasakoja, kaip matė okupantų komunistų žudomas lietuvių, kai dirbo Panevėžio cukraus fabrike. Jau 41 m. gyvena Chicagoje ir čia reikiiasi visuomeniniame veikime.

Pasibūtiname Tautinės sąjungos seime už nuopelnus apdovanotas premija. Rugpjūčio 6 d. jis šventė savo gimtadienį. Gimęs 1912 m. Jurgiškų kaime, Salako vals-čiuje. Jo gimtadienio proga pagerbdami jį pirmadienį (rugpjūčio 6) būrelis jo artimų bičiulių susirinkę prie špvalo stalo restorane jį pasveikinti, įteikė lietuvišką knygą, jungdami savo nuosirdžius linkėjimus. Dalyvavo dr. L. Kriaučeliūnas, prel. J. Prun-skis, M. Valiukėnas ir J. Žygaa. Arti poros valandų praleista diskutuojant Lietuvos reikalus. Juoz. Pr.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ARAS
Dengiamo ir talpos visų rūšių
STOGUS
Su dideliu patyrimu.
Esame apdrausti.
Pats prižiūriu darbą.
ARVYDAS KIELA
312-737-1717